

Občinski list

Občina Renče - Vogrsko ■ 20. april 2010 ■ leto 4 ■ številka 5

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Dosedanje največje naložbe v občini

KS Vogrsko

OBNOVA CESTE
VOGRSKO-
DOMBRAVA IN
CESTE VOGRSKO-
VOLČJA DRAGA

KS Renče

IZGRADNJA
OBVOZNICE OD
NOVEGA MOSTU
ČEZ REKO VIPAVO
DO GORIŠKIH
OPEKARN

KS Bukovica-Volčja Draga

OBNOVA
DVORANE V
KULTURNEM
DOMU

PRAZNIKOM ŽUPANOVA NAPROTI BESEDA

Pred nami so praznični dnevi, ki jih bomo praznovali z različnimi občutki. Občinski praznik, ki ga bomo 26. aprila praznovali tretjič, je prvi in prav gotovo ga bomo praznovali z veseljem in ponosom na opravljeno delo v minulem letu. Veselili se bomo tudi, skupaj z nagrajenci, vsakoletnih občinskih priznanj, ki bodo podeljena zaslužnim posameznikom, ki so s svojim delom in dosežki na različnih področjih ustvarjanja in delovanja pripomogli k uveljavitvi naše lokalne skupnosti in boljšega ter bogatejšega življenja v njej.

27. april je Dan upora proti okupatorju. Čeprav se nam dogodki iz polpretekle zgodovine počasi oddaljujejo, pa spomin nanje in njihov pomen nikakor ni zbledel. Pomembno je to tudi zaradi poskusov prirejanja zgodovine aktualnim političnim razmeram. Prav je, da se dogajanja osvetli iz več strani, vendar jih je potrebno umestiti in ovrednotiti v čas, ko so se dejansko odvijala. Za nas, Primorce pa je to še toliko bolj pomembno, saj se sosede Italijani še niso sprijaznili s sedanjo mejo in poskušajo to, na različne in zelo pretkane načine uveljaviti kot njihovo zgodovinsko resnico.

Prvomajske praznike, praznike delavcev, smo povečini praznovali veselo in na različnih vrstah zabav, saj se nam ni bilo potrebno prav

“zares” boriti za delavske pravice. Izgleda pa, da se časi tudi na tem področju temeljito spreminjajo. Če smo v zadnjih letih doživljali preobrazbo gospodarskega sistema kot nekaj neizbežnega, pa sedaj doživljamo

posledice te “neizbežnosti”. Tu mislim predvsem na nenasitne novodobne “kapitaliste”, ki so preskočili vse meje in pravila, izkoriščali ponujeno skozi njim naklonjeno zakonodajo in prešli tudi čez rob zakonitosti. Kako daleč je njim pojem socialna država vidimo, ko spremljamo dogajanja širom Slovenije. No, naj vam prihajajoči prazniki kljub vsemu minejo v vedrem in optimističnem razpoloženju. Pred vami je tudi nova številka Občinskega lista, ki se je tudi tokrat sprehodil po vseh krajih naše občine in prinaša ustvarjalni utrip v vaše domove.

✉ Boris Arčon

Pomlad prinaša zmeraj nekaj novega, svežega in tudi letos je tako. Prinaša nam novo, veliko pridobitev. Predvsem za krajanje Bukovice in Volčje Drage, pa ne samo za njih, bo to izpolnitev želja in potreb. V pričakovanju praznikov, 1. maja, ki smo se ga vedno veselili in spoštovali, 27. aprila, simbola odpora proti okupatorju in 26. aprila, občinskega praznika, odpiramo prenovljeni Kulturni dom v Bukovici.

Prenovo, ki so jo krajanje pričakovali že vrsto let, oz. njeno zasnovano smo ljudem predstavili pred letom dni in sedaj smo priča dokončanju njene 1. faze, obnovi doma, ki so ga krajanje zasnovali leta 1948. Prepričan sem, da bomo drugo leto nadaljevali z deli. Najprej prizidek domu, kjer bo dobila prostora občinska uprava in nato nadaljevanje z urejevanjem spominskega parka Zorana Mušiča, ki zaobjema prostor od poslopja osnovne šole, kulturnega doma pa do spomenika NOB.

V marcu smo ustanovili programski svet Kulturnega doma Bukovica v katerem so predstavniki KS, občine, raznih organizacij in društev od borcev, upokojenecv do mladih ter strokovnih delavcev s kulturnega področja. Naloga sveta bo skrb za to, da bi v domu zaživele tiste programske vsebine, ki bodo ustrezale potrebam vseh krajanov in ohranjale kulturno tradicijo naših krajev. Naj še enkrat izrazim zadovoljstvo nad ugotovitvijo, da nam je uspelo dokončati še tretji veliki projekt v tem mandatnem obdobju in tako izpolniti obljube, ki smo jih dali občanom ob nastanku naše občine. Naj že zdaj povabim vse krajanje na sveča-

no otvoritev prenovljenega doma v petek, 23. aprila.

Seveda pa z zaključkom tega projekta dela po različnih koncih naše občine ne bodo zamrli. Tako smo oddali dela za izgradnjo mrliške vežice v Renčah, ki naj bi bila dokončana do letošnje jeseni. V Volčji Dragi bomo zgradili pločnik med železniškim prehodom in občinsko mejo proti Šempetru, na Vogrskem pa bomo začeli z gradnjo prizidka šoli oziroma vrtcu. Obnovili bomo nekaj odsekov lokalnih cest, med katerimi so ceste med Lukežiči in Merljaki, kjer je potekala rekonstrukcija vodovoda in del ceste od Goriških opekarn proti Merljakom. Obseg del pa bo seveda v okviru finančnih zmožnosti in prilivov v proračun. Letos praznujemo občinski praznik tretjič. Poleg pogleda na opravljeno delo v minulem letu je to predvsem priložnost, da se z občinskimi priznanji oddolžimo najzaslužnejšim krajanom in organizacijam v občini.

Naj na koncu vsem zaželim prijetne in vesele praznike in čestitam ob prazniku dela, 1. maju!

✉ Aleš Bucik

PRIZNANJA PRIPADNIKOM CIVILNE ZAŠČITE

Ob svetovnem dnevu Civilne zaščite, 1. marca so bile številne slovesnosti na katerih so bila podeljena priznanja Civilne zaščite najbolj zaslužnim pripadnikom.

Osrednja slovesnost je bila na Brdu pri Kranju. V posameznih regijah pa so bila podeljena regijska priznanja.

Na predlog Občine Renče-Vogrsko sta na regijski slovesnosti, ki je bila 11. marca v Ajdovščini prejela Bronasti znak Civilne zaščite Ivan Gregorič in Sebastjan Kozar.

Ivan Gregorič je ustanovitelj in vodja tehnične enote civilne zaščite. Po ustanovitvi Občine Renče-Vogrsko je vzpostavil kontakt s Civilno zaščito iz Štarancana, s katero se dogovarja za skupno črpanje evropskih sredstev.

Sebastjan Kozar je med poplavi v Občini Renče-Vogrsko v letu 2009 ne glede na veliko ogroženost lastnega življenja nesebično, požrtvovalno in s strokovnim pristopom rešil življenje utaplajočemu, ki ga je voda odnesla v osrčje poplavnega območja.

Foto: Bogo Rusjan

Prejemniki regijskih priznanj v Ajdovščini

ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE V OBČINI RENČE-VOGRSKO

Foto: Bogo Rusjan

Zadaj z leve:

Kristjan MLEKUŽ, univ. dipl. sociolog, komandir Policijske postaje Šempeter.
Tomaž GREGORIČ, strojni ključavničar, zaposlen na kmetiji - poverjenik za Vogrsko
Tomaž KOGOJ, živilski tehnik, samostojni podjetnik - član štaba CZ
Rajko LASIČ, gradbeni tehnik, samostojni podjetnik - namestnik poveljnika CZ
Primož HUMAR, dr. medicine, spec. ortopedske kirurgije, zaposlen SB »dr. Franca Derganca« v Šempetru - član štaba CZ

Spredaj z leve:

Bogdan SOŠNJA, gasilski častnik 1. stopnje, upokojenec - član štaba CZ
Valentin BELTRAM, elektro tehnik, zaposlen na Elektro Primorska - član štaba CZ
Janja LIPUŠČEK, magistra kemijske stroke, zaposlena Polident - članica štaba CZ
Ivan GREGORIČ, kovinar, zaposlen v Italiji - poverjenik za KS Renče
Milivoj PERKON, pravnik notranjih zadev, zaposlen na Generalni policijski upravi - poveljnik CZ
Alen HLADNIK, dipl. sanitarni inženir, spec. managementa, Zdravstveni inšpektorat OE NG - poverjenik za Bukovico in VD

NEURJE Z BURJO

10. marca 2010, že v nočnem času, je po napovedih vremenarjev začel pihati močan, skoraj orkanski veter, kar po moči tega ni značilno za naše kraje. Republiški center za zaščito in reševanje, je že dva dneva prej razglasil rdeči alarm, tako da so se ustrezne službe, v naši občini predvsem civilna zaščita, na ta vremenski pojav tudi ustrezno pripravile.

Ob 09.45, je v križišču cest Žigoni – Vinišče - Temnica iz zasebnega zemljišča, padla zlomljena smreka na občinsko cesto Renče – Temnica ter jo v celoti zaprla. Pri padcu je bila poškodovana tudi električna napeljava in obcestna ograja v zasebni lasti. Stanje je bilo takoj sanirano.

Je pa bilo istočasno ugotovljeno, da promet na tej cesti in elektrovod, ogrožajo še 3 smreke, prva iz iste parcele, visoka nad 20 metrov ter debela okoli 70 cm. Zaradi preteče nevarnosti je bil obveščen Elektro Primorska, ki se

Podrte ciprese v Bukovici

Odstranjevanje podrlih cipres

Ob izrazitem poslabšanju vremena in naraščanju moči vetra, je prišlo do prvih posledic. Začela so se podirati drevesa, predvsem zimzelena, nastajala je škoda na elektrovodih, ovire so zapirale promet na cestah, odkrivale so se strehe in nastajale so druge posledice, vzročno povezane z nastajanjem škode.

Zaradi tako nastale situacije, je bil 10. marca ob 11. uri, sklican delni štab civilne zaščite (CZ) občine, predvsem zaradi interventnega ukrepanja in nujnega saniranja nastalih posledic.

Že dan pred največjo močjo vetra je ekipa terencev CZ, v večernem času, z uporabo jeklenic (zajl oziroma vinčev in terenskih vozil), v močnem vetru podrli in odstranila novoletno smreko na Renškem trgu, ki je zaradi sunkov vetra postala nestabilna in je začela močno nihati ter s tem ogrožati ljudi in parkirana vozila.

V noči na 10. marec okoli tretje ure zjutraj je veter podrł 3 stare ciprese drevoreda pri Vrtnariji Marvin v Bukovici. Oviran je bil promet na cesti in ogrožena vrtnarija. Lastniki so z delovnim strojem sami poskrbeli za odstranitev podrlih dreves.

je sanacije udeležil z več električarji.

Kljub najprejšnemu nasprotovanju, je bil zaradi resne grožnje po uničenju trafo postaje in s tem posledično bojazni za najmanj 5 dni izpada električnega toka za cele Renče, prerezan glavni kabel elektrovida, CZ pa je odredila in izvedla nevarno podiranje smreke, ki je v močnem vetru grozila z največjo nevarnostjo in posledico.

Ob 11.30 je CZ intervenirala na občinski cesti Renče – Temnica, saj so se nad lovsko kočjo na Kremancah, podrli trije bori, padli na cesto in to zaprli. Debla so bila požagana in vejevje odstranjeno.

Poseg je bil nujen

Smreka je ogrožala nizkonapetostno omrežje

Ob 13. uri, je CZ prejel informacijo o podrtem drevesu, ki visi na elektrovodu med Rebinčami in Viniščami. Obveščena je bila dežurna ekipa EP na terenu, ki je zadevo prevzela v saniranje.

Ob 16.30 je dežurni v štabu CZ prejel obvestilo o razkritju gospodarskega objekta pri Merljakih. Na kraj je bila poslana dežurna ekipa CZ, ki je pomagala pri nujni sanaciji posledic. Zaradi številnih obvestil o škodi in ovirah na cestah, je dežurna ekipa CZ odšla v obvoz območja občine in izvajala sanacijo odstranjevanja podrlih dreves, vejevja in popravila podrlih prometnih znakov.

Okoli 19. ure so se zadeve umirile, štab pa se je razpustil.

V epilogu naj občanom ponudim v razmislek smiselnost sajenja smrek na kritičnih točkah, kajti te niso del našega habitata, predstavljajo pa močan upor vetru in s tem tudi posledico, ki ob tem lahko nastane.

☐ Poveljnik civilne zaščite
Milivoj PERKON
Foto: Bogo Rusjan

Razdejanje pri Žigonih

ŠESTDESET LET KULTURNEGA DOMA V BUKOVICI

Najprej je bila misel

Ko sem pred časom obljubil, da napišem za občinsko glasilo prispevek o Kulturnem domu v Bukovici sem imel v mislih čisto drugačen članek. Potem pa sem ga začel vedno znova, besedilo sem popravil, spreminjal in nastalo je čisto nekaj drugega od prvotnih pričakovanj.

Že na začetku naj zato povem, da to ne bo prispevek o preteklosti in zgodovini Kulturnega doma, ampak bolj misel o sedanjosti in prihodnosti in razmišljanje o poslanstvu in vlogi tega monumentalnega objekta sredi Bukovice, ki pa je več kot objekt. V resnici je institucija, je dogodek, ki se je začel pred dobrimi šestdesetimi leti, je življenje, ki je tu med nami.

Vsak dogodek in vsaka stvar se spočne z mislijo. In tako se je tam nekje leta 1947-48 oblikovala misel v glavah takratnih ljudi: V Bukovici bomo zgradili...

»Kaj bomo zgradili v Bukovici?« so se spraševali politiki, krajanji...

Ja »zadružni dom« vendar, takega, kot jih gradijo po številnih vaseh in vasicah širom po Sloveniji.

Zadružni dom? Ne. Zgradili bomo Kulturni dom.

Kulturni dom?

Da. KULTURNI DOM.

Dobro bi bilo zbrati in zapisati pripovedi tistih (še nekaj jih je med nami), ki so sodelovali pri tem nastajanju in oblikovanju misli o Kulturnem domu. In seveda, ne le misli, saj je ta misel postala resničnost in Kulturni dom so začeli graditi.

Že pred letom 1950 so v opekarni začeli izdelovati zidake s črko B(ukovica). V naslednjih letih je nato pod vodstvom arhitekta Otona

Gasparija rastla in dobivala obliko stavba, ki je danes pred nami.

Zakaj Kulturni dom?

Če hočemo razumeti to ime moramo k izviru. K besedi kultura.

Plemenititi, izobraževati...

Beseda kultura izhaja iz besede kultivirati (iz latinščine), kar pomeni obdelovati, gojiti, negovati, plemenititi in izobraževati.

Prvi pomeni so bolj iz sveta narave (obdelovati vrt, gojiti cvetlico...) a vsi veljajo tudi za človeka. Najbolj mi je všeč plemenititi.

Kulturni dom danes in jutri...

Prejšnji mesec je na pobudo župana Krajevna skupnost Bukovica-Volčja Draga ustanovila Programski svet Kulturnega doma. Mnogi so se spraševali, čemu in s kakšnim namenom. Odgovor je preprost: Kulturni dom naj ponovno zaživi v tisti svoji prvinski nalogi: plemenititi vse, ki bodo vanj zahajali. Da seveda: negovati medsebojne odnose, gojiti čut za lepo, dobro in resnično, izobraževati. A kot krona vsega: plemenititi.

Kakšen bo Kulturni dom (ne kot stavba ampak kot dogodek, institucija, življenje) v naslednjih letih? To je odvisno od vseh nas. Od krajanov, ki pričakujemo v Kulturnem domu novo dogajanje. Ustvarjati »Kulturni dom« je naloga društev in drugih skupin, ki imajo energijo in sposobnost organizirati zanimive dogodke za različne okuse in želje. Je naloga Krajevne skupnosti, da bo znala s Kulturnim domom gospodariti in ga dati v služnje kraju in širši okolici. In je naloga Programskega sveta, da bo usmerjal in tudi pripeljal v Kulturni dom vsebine in dogodke, ki nas bodo bogatili in plemenitili.

□ Stanko Šemrl

DOGODKI V OBČINI RENČE-VOGRSKO IN KRAJEVNI SKUPNOSTI BUKOVI- CA-VOLČJA DRAGA OB OTVORITVI PRENOCVLJENEGA KULTURNEGA DOMA V BUKOVICI

V četrtek 22. aprila ob 19,00 v dvorani Zorana Mušiča: SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA RENČE-VOGRSKO

V petek 23. aprila ob 19,00 **OTVORITEV PRENOVLJENEGA KULTURNEGA DOMA**: slavnostna akademija in koncert orkestra Big Band NOVA z Damjano Golavšek (organizira krajevna skupnost)

V soboto 24. aprila ob 11,00 pri Kulturnem domu: Blagoslov konjenikov (organizira Društvo konjenikov)

V nedeljo 25. aprila ob 19,00 v Kulturnem domu: DAN ODDIHA, komedija v treh dejanjih: nastopa Gledališko društvo Kontrada iz Kanala; (vstopnina 5 EUR, otroci prost vstop), organizira krajevna skupnost

V ponedeljek 26. aprila ob 18,00 v Kulturnem domu: KULTURNA PRIREDITEV (nastop moškega pevskega zbora iz Šempetra in vokalne skupine Kresnice)

ob 19.00 Pohod na Sv. Ot (Vidov hrib), kjer bo ob 20.00 kresovanje skupaj s krajanji iz Šempetra in Vrtojbe (organizira ZZB za vrednote NOB Bukovica-Volčja Draga)

V torek 27. aprila ob 19,00 v Kulturnem domu: VEČER PLESA, POEZIJE IN PESMI; nastop pevskih zborov, folklorne skupine in tamburašev (organizira Društvo upokojencev Bukovica-Volčja Draga)

BUDNICA 2. MAJ

V nedeljo 2. maja bo Šolski orkester PO Vogrsko organizirali budnico, ki bo potekala **po vaseh občine Renče-Vogrsko.**

- 7.00 Vogrsko (bar Suzana),
- 7.20 Volčja draga (Paquito),
- 7.50 Bukovica (pred dvorano),
- 8.20 Renče (center),
- 8.50 Renče (Oševljek),
- 9.30 Renče (Merljaki),
- 10.10 Dombrava (pred Tekstilno to varno),
- 10.30 Vogrsko (Britof)

Krajanji ! Pričakajte nas na predvidenih točkah.

REFLEKSIJE - ODMEVNA RAZSTAVA SLIKARJA ANTONA SUSIČA

Na otvoritvi

Od 23. marca do 10. aprila je v **novogoriški galeriji Frnaža** razstavljal svoja dela **Anton Susič**, ki se ljubiteljsko ukvarja z likovnim ustvarjanjem že od rane mladosti.

Rodil se je leta 1957 v Bukovici. Zdi se, da mu je bil slikarski talent položen že v zibelko. V osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Šempetru, pa mu ga je pomagal odkrivati in razvijati njegov učitelj likovnega pouka - sijajni pedagog in umetnik - **Silvester Komel**, ki je v svojem učencu zgodaj prepoznal nagnjenje do upodablajočih umetnosti. Anton se rad spominja odličnega učitelja, ki je v njem zasadil ljubezen do risanja. Ko je kot fantič nekoč pozabil prinesiti k pouku slikarski pribor, mu je učitelj nagajivo ukazal uporabljati roke, prste, karkoli... In izpod Antonovih spretnih prstov je nastala prelepa upodobitev pastirčka v tuš tehniki. Na šolski slikarski razstavi je kot izviren izdelek požela občudovanje. Bila je še en dokaz, da je notranji navdih in originalnost tisto kar šteje, da so tehnika, barve, čopiči drugotnega pomena. Komel ga je spodbujal k risanju in oblikovanju plastike. Upal je, da bo Anton nadaljeval šolanje na šoli za oblikovanje, a stvari so se odvijale drugače, kot sta načrtovala učitelj in njegov učenec. V srednji šoli se je najraje ukvarjal z risbo, potem je občasno vedno kaj naslikal, plakat, platnice....

Po letu 1995 se je spet predal svoji ljubezni do slikanja. Obiskoval je tečaje slikarja **Franca Goloba**, kjer je upodabljal z oljem, akrilom. Pri Francu Golobu je poslušal tudi dragocene napotke o kompoziciji, barvah in lazurah. Spoznaval je poglavja iz umetnostne zgodovine in se naučil novih slikarskih tehnik. S tečajniki je imel več sku-

pinskih razstav. Leta 2001 je imel samostojno razstavo na gradu v Ozeljanu. Dve leti je obiskoval tečaj slikanja pri mag. **Mariji Hečimović** na UNI TRI. Nekajkrat se je udeležil tudi tečaja pri slikarju **Klemnu Brunu**.

Razstavo, ki predstavlja del njegovega opusa od devetdesetih let prejšnjega stoletja do danes, je postavila mlada umetnostna zgodovinarica **Katarina Brešan**. Zgodnje slike predstavljajo večino klasične motive v največkrat toplih jesenskih barvnih tonih in niansah.- krajine, tihožitja, cvetje, ženski

Balet v troje

akt, čeprav je slikar vedno rad eksperimentiral z različnimi likovnimi tehnikami. Realistični in abstraktni pristop je uporabil tudi za slike z nabožno vsebino in za portrete, za katere so mu pozirali družinski člani in prijatelji. Vedno mu je uspelo ujeti izraz in značilne obrazne poteze portretiranca. Kasneje je Anton začel namenjati več pozornosti celotni kompoziciji ter podlagi. Njegova dela so postajala vse bolj abstraktna.

Brešanova je zapisala:

»Slika je tako pridobila teksturo. Osrednji motiv je slikar prepletel z ozadjem, ki je postalo bolj abstraktno in dinamično. Nastalo je več serij, znotraj katerih je izbral določen ton in motiv ter ju izdelal v treh ali štirih variacijah. Tako so nastala tihožitja s posodami, vaze s cvetjem, gozdne in morske krajine. Slikarski slog je postal bolj oseben.

Avtor se je začel prepuščati notranjemu domišljjskemu svetu. Podal se je v globlje

vsebinsko, likovno in barvno raziskovanje ter eksperimentiranje. Vpeljal je tudi nove motive, akt, ples, arhitekturo, nabožno vsebino. Človeške figure so enkrat naslikane realistično, drugič povsem fantazijsko. V seriji plesa so baletke spremenjene v napol pravljica groteskna bitja.

V zadnjih letih se je Anton Susič približal tudi čisti abstrakciji. Izdelal je serijo manjših formatov z geometrijskimi liki v zelo nežnih tonih in nekaj platen srednjega formata a z ravno tako abstrahiranimi geometrijami zelo živih barv.

Najpogosteje pa združuje abstrakcijo in figuralko v dinamične kompozicije z izrazitimi barvnimi toni in močno fantazijsko vsebino. V njih pripoveduje zgodbe o teatru življenja, o človeški bližini, o razliki med živalskim in človeškim svetom, o letenju, o davni preteklosti...

Razstava je bila dobro obiskana. Ljubitelje lepih umetnosti je očarala že na prvi pogled z razkošjem barv, z globoko sporočilnostjo in lepo postavitvijo. Avtorju želimo še veliko ustvarjalnega navdih in slikarskega uspeha, da bi se mogel bolj posvetiti risanju, da bi doživel kot slikar poln razcvet.

Hudomušno, a iskreno mu želimo, da bi bil vreden sosed slovitega Zorana Mušiča. Morda pa je Mušičev duh že vplival na Antonovo umetniško inspiracijo, saj se je kot otrok veselo podil po hiši, kjer se je rodil slavni umetnik. Če še ni, pa upajmo, da še bo.

□ Tina Ščuka

Zapuščina Hirošima

DELAM, DELAM,...

Upokojenci iz Bukovice in Volčje Drage smo v nenehnem gibanju. Imamo kar pogosta srečanja upravnega odbora, na katerih se usklajujemo z različnimi dejavnostmi.

8. marec je mimo in obiski naših starostnikov so nam dali vedeti, da smo vedno dobrodošli.

10. april smo rezervirali za pohode in sicer Po poteh Soške fronte, začeni na Cerju in pri Borojevičevem spomeniku.

Naslednji korak je 17. april – sodelovali bomo v čistilni akciji **Očistimo Slovenijo v enem dnevu.**

Pripravljamo se na otvoritev naše dvorane v Kulturnem domu v Bukovici, ki bo 23. aprila za vse krajanke.

27. aprila ob 19. uri pa prirejamo v sklopu praznovanja občinskega praznika pevski večer, na katerem bo sodelovalo več pevskih zborov.

Toplo vabljeni!

V maju pripravljamo razstavo ročnih del, 27. maja okroglo mizo na temo Pokojninska reforma.

26. junija pa imamo skupno srečanje upokojencev iz Renč, Vogrskega ter Bukovice in Volčje Drage. Obvestila bodo na vseh oglas-

snih deskah. Na izlet v Beograd pa gremo od 17.- 20. aprila.

Renata Tischer
Foto: Bogo Rusjan

DAN ŽENA

Dan žena je mednarodni praznik žensk, ki ga praznujemo vsako leto 8. marca. Na ta dan praznujemo ekonomsko, politično in socialno enakopravnost in dosežke žensk.

Pobudo za praznovanje 8. marca je dala nemška feministka in socialistka Clara Zetkin, rojena Eissner (1857-1933). Za enakopravnost žensk se je začela bojevati leta 1889, medtem ko je pobudo za dan, posvečen vsem ženskam, dala na drugi mednarodni konferenci socialističnih žensk leta 1910.

Tudi v Sloveniji so potekali boji za enakopravnost žensk, tako je že leta 1897 začel izhajati ženski časopis Slovenka, medtem ko je bilo prvo žensko društvo ustanovljeno leto kasneje. Ženske so se že močno približale enakopravnosti s tem, ko je bila leta 1945 uzakonjena splošna volilna pravica. Leta 1974 je bilo zapisano v ustavo SFRJ določilo, da ima vsaka ženska svobodno odločanje o rojstvu

otrok, tri leta kasneje pa je bila uzakonjena še pravica vsake ženske do umetne prekinitve nosečnosti iz drugih, ne le zaradi zdravstvenih razlogov.

Člani odbora organizacije ZB za vrednote NOB Bukovica-Volčja Draga, smo letos ob 8. marcu obiskali naših 57 članic in jim čestitali. V domu ostarelih v Prvačini smo obiskali našo najstarejšo članico Marijo Arčon iz Volčje Drage, rojeno 27. avgusta 1917.

Večkrat pozabljamo na bistvo tega praznika. Marsikje je enakopravnost med moškimi in ženskami samoumevna, čeprav ni čisto tako. Velikokrat tudi pozabljamo na države tretjega sveta, kjer je včasih ženski spol avtomatsko manjvreden. Prav je, da se vsaj enkrat na leto spomnimo in opozorimo na te res pereče probleme. Lepo je, če se na bližnje na ta dan spomnimo s kakšno rožico, čokolado ali s čim podobnim, ampak tistemu, ki ga imaš rad, ne izkazujš pozornosti samo na praznike.

Karmen Furlan, foto: Branko Čevdek

OB 8. MARCU

V dneh pred 8. marcem, Mednarodnem dnevu žena, smo članice RK Renče pripravljale majhna presečenja- čestitke in rože, s katerimi smo želele razveseliti naše invalide ter starejše krajanke in vse tiste- tako krajanke, kot krajane, ki bivajo v domovih upokojencev.

Našega obiska in čestitk so bili vsi zelo veseli, posebej v domovih upokojencev, saj jim naš obisk vsakokrat prinaša delček domačega kraja.

Predsednica RK Renče
Rožica Žvanut

Srečanje z drugo najstarejšo krajanko Renč, Anico Špacapan.

ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE

Življenjska zgodba **Matilde Vidmar** je zgodba primorske ženske, ki so v tridesetih letih prejšnjega stoletja pod italijansko, fašistično oblastjo morale s trebuhom za kruhom po svetu. Matilda, ki je **26. februarja letos praznovala stoti rojstni dan**, je bila rojena na Gradišču nad Prvačino kot najmlajša izmed osmero otrok. Ni jim bilo z rožicami postlano, prišla je prva svetovna vojna in družina je morala v begunstvo. Vojna vihra jim je popolnoma uničila dom in po vrnitvi iz begunstva so si nov dom našli v Oševljeku. Številna družina in težke razmere so mnoge prisilile, da so si boljši kos kruha poiskali daleč od svojega doma. Trideseta leta so pritisnila s hudo krizo in tako so se tudi otroci te številne družine odpravili v svet. Kar sedem od osmih jih je šlo v Egipt, eden za drugim, čim so tam našli zaposlitev. Na vrsto je prišla tudi Matilda. V Egiptu je ostala do 1950 leta. V tem času je bila pri več družinah različnih narodnosti. Vzgojila je več otrok, ki jim je bila druga mati. Naučila se je več tujih jezikov, čeprav ob prihodu v Aleksandrijo ni znala niti italijansko. Kot je povedala, "tiste italijanske učiteljice v osnovni šoli že ne bom ubogala" in se italijanščine ni učila. Ko se je v Egiptu pripravljala prevrat in je oblast prevzel Naser, se je s "svojimi" preselila v Pariz. Preden se je upokojila, si je v Gorici kupila stanovanje in se tja tudi preselila, kjer v bližini domačega kraja preživlja starost svojega življenja. Matilda, še klena stoletnica, je ena zadnjih še živečih "aleksandrink", ki so si s svojim delom izpisale posebno zgodbo v zgodovini primorske žene. Čeprav ni bila poročena in nima otrok, pa ni osamljena. Sorodniki lepo skrbijo zanjo, jo obiskujejo in ji vračajo vsaj nekaj družinske toplote, za katero je bila skozi svoje življenje prikrajšana. Njeno življenjsko zgodbo pa v nadaljevanju predstavljamo še na en, nekoliko drugačen način, tako kot so ga pripravili njeni najbližji ob praznovanju njenega stotega rojstnega dne.

Kakor danes, pred sto leti
zvončki beli so vzcveteli.
Pri "Štiferovih" doma
punčka je na svet prišla

Ko še niti ni shodila,
se je v žerjavico prevrnila.
Ta na licu je pečat pustila,
da bi druge osrečila.

Mamica je ni cartala,
otrokom osmim je življenje dala,
z njimi je v begunstvo šla,
brez moža, le z vero v Boga.

Dom so porušile granate,
zdrobile so pod svoje ga podplate,
a peklenske te temnice
strle niso ne srca, ne lice.

Od tedaj v baraki so živeli,
tam slavčki so, škranjčki peli,
po "Starcu" bosu so hodili,
med seboj se kregali in veselili.

Se šivati je deklica naučila,
da bi kako lir'co zaslužila,
a srce delovno, nemirno,
želelo je plačilo zmerno.

Ko deklina je postala,
v Egipt se daljni je podala.
Tja za "Dado" je odšla,
da tujim bi otrokom mama bila.

A v srcu vedno je želela,
da družina njivico bi imela,
da bi dolgove poravnala,
da bi starša v miru spala.

Ta deklica si naša teta ti,
ki danes še za nas skrbi.
Tudi "tvojih" otrok nisi pozabila,
tudi njim srce si podarila.

Vsak teden telefon se oglasi,
"Ja ja, radi te imamo vsi!"
Kako veliko tvoje je srce,
le sam bog večni ve.

Si po "žardinah" otroke vodila,
na počitnice v Monako, v Švico si hodila,
šampanjec pila, po hotelih se gostila,
a doma nikdar nisi pozabila.

Po vojni Egipt si zapustila,
s "tvojimi" v Pariz se preselila,
a čim si se upokojila,
v Gorici si stanovanje si kupila.

Vedno močno si si želela,
da blizu doma bi živela.
Pred časom stanovanje si prodala,
denar med nas si ves razdala.
Kar se ti po svetu je godilo,
marsikaj v pozabo je utonilo,
a še dobro veš, da v Gorico mleko si nosila,
kako po vodo v klanec si nosila,

da si v Vipavi plavat' se učila,
da vedno bosa si hodila,
komu vse balo si sešila...
tega nikdar nisi pozabila.

Na sosede "Uaučkive" iz tistih let
spominja te otroški svet.
Sprrašuješ: "A od njih še kdo živi?"
Ne moreš razumeti, da jih več ni!

Danes pravijo ti "Lešandrinka",
med redkimi, ki še žive,
ti prava si Slovenka,
primorsko- nekoč zatirano dekcle.

Otroci "tvoji" so šampanjec ti poslali,
da bi stoletnico čim lepše praznovali.
Ljuba teta, hvala ti za vse,
kar storila si in delaš še!

Zdaj kozarčke si nalijmo
in ga na tvoje zdravje pijmo!

Tvoji nečaki, pra-nečaki in pra-pra-nečaki!!!

Ker je takih življenjskih zgodb iz naše okolice še več, si je novoustanovljeno Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče v svoj program dela postavilo nalogo, da poskuša zbrati in ljudem predstaviti čimveč pričevanj o življenju aleksandrink in upamo, da bo gornji prispevek še koga spomnil in opogumil, da bi nam o tem povedal še kaj zanimivega.

☐ Pripravili: Stazica, Suzana in Boris
Fotografije: Boris

DA SE NE USTRAŠIMO IN ZBEŽIMO...

V okviru letnega načrta RK Renče smo v začetku marca organizirali predavanje na temo: Prva pomoč- temeljni postopki oživljanja.

Velikokrat menimo, da smo to temo že dodobra izčrpali, vendar z napredkom znanosti vedno znova ugotavljamo, da nam tovrstna predavanja prinašajo nova spoznanja.

Predavatelj Območnega združenja Rdečega križa Nova Gorica, gospod Slavko, je na enostaven način razložil, kako ravnati, ko se znajdemo ob nezavestnem človeku, tudi z uporabo defibrilatorja.

Vsi prisotni smo lahko preizkusili postopek oživljanja na šolski lutki in z uporabo defibrilatorja.

Udeležba na predavanju je bila zadovoljni-

va, pogrešali pa smo le mlajšo populacijo. Predavanja se je udeležil tudi Jurij Tomšič, vodja ekipe prve pomoči pri Civilni zaščiti občine Renče-Vogrsko.

☐ Predsednica RK Renče: Rožica Žvanut

NAŠA AMBULANTA - MANJKA ŠE 150 OPREDELJENIH OSEB ZA POLNI DELOVNI ČAS

V naši občini imamo splošno ambulanto, ki deluje v Renčah v okviru Zdravstvenega doma Nova Gorica.

Ne smemo pozabiti, da je bila ustanovljena na pobudo in veliko željo domačinov.

V prostore ambulante vstopate skozi prijazen hodnik, ki so ga poslikali otroci naše šole s svojimi vzgojiteljicami in učiteljicami, v nadstropje se lahko zapeljete z dvigalom in počakate na prijazno sestro Klavdijo v čakalnici, ki je vedno okrašena z izdelki otrok naše šole.

Dr. Jana Harejeva, naša zdravnica, sestra Klavdija in vsi, ki ju obiskujemo, si želimo, da bi ambulanta delovala polni delovni čas, vse dni v tednu.

Vendar je žal to možno samo ob povečanju števila opredeljenih oseb, zato vse, ki

se še niste zmoгли odločiti, ponovno prijazno vabimo.

Vse kar morate storiti je, da se oglosite pri sestri Klavdiji in se opredelite za dr. Harejevo.

URNIK:

Ponedeljek:

od 13.00 do 19.30 ure

Torek, četrtek, petek :

od 8.00 do 14.30 ure

Tel. št.: 05 338 33 66

Z DRUŠTVOM UPOKOJENCEV RENČE NA CVETLIČNEM SEJMU V PORDENONU

Društvo upokojencev Renče je 8. marca organiziralo ogled cvetličnega sejma v Pordenonu, Italija.

Na sejmskem prostoru so bile prikazane številne novosti na področju ljubiteljskega vrtnarjenja ter ideje za oblikovanje vrtov in parkov. Velika paša za oči pa je bil pogled na pisano cvetje najrazličnejših lončnic, ki so bile tudi v prodaji.

V prijatni družbi smo z dobro večerjo zadovoljni zaključili še enega izmed izletov, ki jih društvo organizira.

☐ Anka Vrtovec

POMLADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA VOGRSKO

Pihalni orkester Vogrsko je letošnje koncertno sezono pričel z spomladanskim koncertom v domači vasi. Z koncertom so se godbeniki poklonili dvema praznikoma, ki jih praznujemo v mesecu marcu - 8. marcu in materinskemu dnevu.

Orkester je koncert v dvorani dvorca Vogrsko pričel z uvodno skladbo Erice in nadaljeval z skladbo Džingiskan, ki pripoveduje o mogočnem mongolskem poglavarju. Odlično izvedena interpretacija skladbe Menhir, nas je popeljala v obdobje kamene dobe, ko so takratna ljudstva postavljala mogočne menhirje, več-tonske kamne iz enega kosa. Na koncertu so nam zaigrali tudi kvartet rogov - štirje mladi rogisti Br-

kinske godbe 2000 ter zelo uspešna učenca godbeniške šole Vogrsko, **Petra Jarc** in **Andrej Gregorič**. Mlada saksofonista, ki se izobražujeta pod mentorstvom **Tomaža Škamperleta** sta se poslušalcem predstavila z tekmovalnima skladbama, ki sta ju izvedla na regijskem in državnem prvenstvu glasbenih šol Slovenije. Andrej je na državnem tekmovanju dosegel bronasto odličje, Petra pa srebrno. Sledil je še sklop živahnejših skladb pihalnega orkestra, med drugimi venček Avsenikovih uspešnic in Štruclov Zlatorog.

Pihalni orkester se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspešnosti koncerta: Dvorcu Vogrsko, Gorici Group, Novi KBM ter Vrtnarstvu Liji.

☐ Nataša Podgornik
Foto: Žan Bric

NASTOP ŠOLSKEGA PIHALNEGA ORKESTRA VOGRSKO OB DNEVU ŽENA IN MATERINSKEM DNEVU

V prvem pomladnem mesecu, ko se narava prebuja in iz zemlje kukajo na plano prvi cvetovi, praznujejo žene in matere svoj praznik. Njim je bil posvečen prvi letošnji koncert Šolskega pihalnega orkestra Vogrsko, ki je s svojim nastopom navdušil vse navzoče. Prijetno druženje, prepleteno z glasbo, petjem in recitacijami so sooblikovali tudi učenci Godbeniške šole Vogrsko. Ubrani toni so zazveneli izpod prstov mladih godbenikov, ki sta jih spremljali korepetitoriki **Vesna Zuppin** in

Valentina Gregorič Saksida. Vsekakor gre velika zasluga za izvedeni koncert kapelniku **Tomažu Škamperletu**. Skupaj z mentorji: **Nejcem** in **Kristino Kovačič** ter **Jasno Živec** mladim godbenikom utirajo pot v svet glasbe. Prireditev so popestrili tudi prisrčni učenci Podružnične šole Vogrsko, ki so pod vodstvom **Andrejke Rijavec** med prisotne prinesli košček pomladi. Predsednik krajevne skupnosti **Kazimir Kerševan** je nastopajoče pohvalil in izrazil ponos ob uspešnem delovanju Šolskega pihalnega orkestra ter ob tej priložnosti voščil vsem ženam in materam za njihova praznika. Z vzpodbudnimi besedami je navzoče pozdravil tudi predsednik Godbeniške šole **Miloš Gregorič**. Povezovalki programa **Tina Saksida** in **Nuša Hvalica** pa sta z izbranim besedilom obogatili večer. Z gotovostjo lahko rečemo, da smo vsi doživeli lepe trenutke, prežete z veseljem, iskrenostjo in hvaležnostjo.

□ Tina Saksida, foto: N. Hvalica

DELAVNE IN MARLJIVE OD ZAČETKA DO KONCA LETA!

Podeželske žene iz Vogrskega nikoli ne počivamo, saj si vsa leta različne aktivnosti načrtamo preko celega leta in le redko katera prireditev ali dogodek v občini mine brez našega sodelovanja. Članice, ki nas povezujejo skupni cilji in dobra volja, smo se vključevale v številne tečaje in delavnice. Rade smo prisluhnile predavanju o zdravju oz. o higieni in okužbah, zastripitvah v kuhinji in ob pripravi hrane. Predavanje je vodila naša mlajša članica **Martina Cej**, ki se je za to tudi izobraževala. Prisotne smo bile skoraj vse članice sekcije.

V februarju smo se udeležile tečaja o obloženih kruhkih, sirova nabodala, namazi in narezki. Zanimanje je bilo veliko, tako smo tečaj izvedle v dveh skupinah. Tečaj je vodila **Martina Cej**. V mesecu marcu pa smo ravno tako v dveh skupinah pripravile tečaj o kuhanih Tržaških štrukljih, ki sta ga vodili naši dolgoletni članici **Vida Marc** in **Dragica Jarc**. Za vse te naše delavnice se moramo zahvaliti naši članici **Danili Bric**, ki nam je omogočila, da smo vse to izvedli na njihovi kmetiji – Frlanovi kmetiji. Enako velja tudi za gospodarja **Iva**, ki nas je ob štrukljih

postregel s sladkim predikatom.

V počastitev dneva žena, 8. marca smo se zbrale in se popeljale v Štandrež k našim zamejcem, na ogled gledaliških predstav. Predstavi sta bili igri oz. zelo veseli komediji. Veliko smo se nasmejale in se vrnilo domov dobre volje.

Tekom teh mesecev smo si tudi pomirjale nove obleke, ki so sedaj že vse zašite, in le še čakamo, da se v njih predstavimo ob najbolj ugodnejšem dogajanju v naši občini.

□ Darja Fornazarič

ŠE ENO PRIZNANJE INOVATORJU GREGORIČU

Ivan Gregorič, inovator iz Vogrskega, je prav gotovo eden najuspešnejših promotorjev svojega kraja in občine.

Za svoje izume in izboljšave je prejel že veliko domačih in mednarodnih priznanj. Nazadnje je prejel zlato medaljo za večletne vrhunske dosežke s področja inovacij na mednarodni borzi IFIA (Svetovno združenje inovatorskih organizacij) za gospodarstvo v Izoli marca letos. Inovatorji iz 88 držav vsega sveta so gospodarstvu ponudili 4874 licenc in avtorskih rešitev novih izdelkov, tehnologij in storitev. Predsednik IFIA **dr. Vedres** in predstavnik EU iz odbora za inovacije **Lojze Peterle** sta Gregoričevemu zadnjemu izdelku, večnamenskem samohodnemu kmetijskemu obdelovalnemu stroju posvetila posebno pozornost in naklonjenost. Žal pa uspeh borze ni bil ravno vzpodbuden, saj med gospodarstveniki ni bilo pretiranega zanimanja za ponujene izume. Kljub vsemu pa Gregorič ne obupuje. Svoj stroj še naprej dodeluje in izboljšuje tako, da bi ga čimbolj približal industrijski, serijski proizvodnji, kajti šele takrat bo inovacija dosegla svoj pravi namen, njemu pa popolno zadovoljstvo. V maju se bo odzval povabilu iz Hrvaške, kjer se bo v Osijeku udeležil specializiranega sejma Agro ACRA in predstavil svoj izdelek, pripravlja pa se tudi sprejem pri evropskemu komisarju za kmetijstvo.

✉ Boris Arčon

OBČINSKI OTROŠKI PARLAMENT

V četrtek, 11. februarja, je na Osnovni šoli Renče potekalo zasedanje občinskega otroškega parlamenta. Na njem smo sodelovali predstavniki učencev od 1. do 9. razreda Osnovne šole Renče in Podružnične osnovne šole Bukovica, ravnatelj **Bogomir Furlan**, župan občine Renče-Vogrsko **Aleš Bucik**, podžupan **Radovan Rusjan**, svetovalka oddelka za družbene dejavnosti **Vladka Gal** in predsednik Društva Mladi Renče Vogrsko **Alan Milatovič**.

ne na škodo posameznika. Včasih imamo pri tem težave in nam ne gre najbolje. Takrat nas na naše ravnanje opozarjajo sošolci, učitelji, pa tudi naši starši. Smernice za to, kakšne odnose si želimo, so podane tudi v Vzgojnem načrtu šole, ki je nastal na podlagi izraženih mnenj in želja učencev, učiteljev in staršev.

Na šolo smo povabili gospoda **Radivoja Pahorja**, ki je učencem spregovoril o stereotipih, rasizmu in diskriminaciji. Stereotipi so med

Sestanek je vodila učenka 9. razreda in predsednica šolskega otroškega parlamenta **Emili Žnidaršič**.

Učenci smo najprej predstavili naša razmišljanja na temo 20. Otroškega parlamenta, ki poteka pod naslovom Stereotipi, rasizem in diskriminacija.

Na naši šoli smo se te teme lotili na navidez preprostejši način. Vtkali smo jo v naš vsakdan. Gre za to, da se na šoli trudimo za dobre medsebojne odnose, za medsebojno spoštovanje, upoštevanje razlik, a

nami prisotni, a če se jih zavedamo, jih bomo lažje obvladali. Truditi se moramo spoznati človeka kot posameznika in ne kar tako površno soditi o nekom na podlagi izkušenj z drugimi ali na osnovi nekkih pripovedi o nekom. Tudi zato, da bi premagali stereotipe o tem, kakšne so šole s prilagojenim programom, smo se odzvali povabilu Osnovne šole Kozara Nova Gorica, kjer smo se predstavniki otroških parlamentov obeh šol družili na likovni in literarni delavnici. Ugotovili smo, da nas

več stvari združuje, kot nas razlikuje. Vežejo nas zlasti isti interesi, kot so šport, glasba, likovna umetnost. Ker nam ni vseeno za druge, na šoli organiziramo razne humanitarne akcije, kot je bila na primer letošnja, ko smo zbirali igrače, sladkarije in šolske potrebščine za otroke v materinskem domu v Solkanu in otroke bolnišnice v Stari gori. Smisel teh akcij je na eni strani razmislek o tem, da so v današnjem svetu tudi v naši bližini otroci, ki jim je v življenju teže kot nam, na drugi strani pa občutek zadovoljstva, da lahko za nekoga narediš nekaj dobrega.

V šolski knjižnici sta knjižničarki pripravili izbor literature, ki obravnava elemente iz naslova letošnje teme parlamenta in pravita, da je najbolj brana knjiga z naslovom Princeska z napako pisateljice Janje Vidmar. V nadaljevanju smo učenci županu postavljali različna vprašanja v zvezi z življenjem v kraju in izboljšanjem materialnih pogojev za delo na obeh šolah, v Renčah in v Bukovici. Največ vprašanj se je nanašalo na ureditev cest, pločnikov, kolesarskih stez, začetek gradnje športnega parka v Renčah, izgradnjo dodatne učilnice na podružnični osnovni šoli v Bukovici... Učenci smo župana seznanili z našo željo, da bi se v času šolskih počitnic, še zlasti poletnih, za otroke organiziralo več različnih dejavnosti, ker imamo takrat največ prostega časa in ne želimo, da nam je dolgčas, še posebej, če ne gremo nikamor na dopust s starši.

Župan je potrpežljivo odgovarjal na vsa naša vprašanja. Imeli smo občutek, da naše želje in predloge razume, razložil pa nam je, da so naši predlogi, kot na primer ureditev cest, športni park in podobno, povezani s finančnimi sredstvi, občina pa mora poskrbeti tudi za šolo na Vogrskem, kjer trenutno

nimajo telovadnice.

Slišali smo, da se bo v naslednjih letih pričela na Osnovni šoli Renče gradnja veznega trakta med šolo in telovadnico, s katerim bomo na šoli pridobili nekaj novih prostorov in končno tudi garderobne omariče, ki jih zelo pogrešamo. Veselimo se tudi športnega parka, čeprav bo na izgradnjo le-tega potrebno počakati še nekaj let.

Podžupan Radovan Rusjan nam je povedal, da bodo v kraju pričeli s postavljanjem ustreznih prometnih znakov, na katere naj bomo pozorni. Povabil nas je tudi, da svoje prispevke objavljamo v Občinskem listu.

Župan in predsednik Društva Mladi Renče-Vogrsko sta učence povabila k sodelovanju v vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu, ki bo potekala 17. aprila. Najboljša pa se nam je zdela županova ideja oziroma predlog, da bi vsak učenec 9. razreda v bližini svojega doma posadil lipo v znak slovenstva, mladosti in skrbi za naravo.

Čas skupnega druženja je hitro minil. Županu in ostalim gostom ter učencem smo se zahvalili za sodelovanje in županu obljubili, da bomo dogovorjeno skušali uresničevati.

9. marca so se štirje učenci naše šole Emili Žnidaršič, Anamarija Mikulčič, Marko Bizjak in **Žiga Tomšič** udeležili jubilejnega, 20. otroškega parlamenta severno primorske regije, ki je potekal v veliki dvorani mestne občine v Novi Gorici.

14. marca pa sta se učenki Emili Žnidaršič in Anamarija Mikulčič kot predstavnici delegacije učencev severnoprimske regije udeležili tudi zasedanja nacionalnega otroškega parlamenta v Ljubljani.

☐ Maja Remec, Anamarija Mikulčič, Dorina Vončina Kodelja

20. nacionalni otroški parlament 2010

STEREOTIPI, RASIZEM IN DISKRIMINACIJA

Vse se je začelo s slavnostnim začetkom v ljubljanskem parlamentu, ki ga je pričel predsednik države dr. **Danilo Türk** z nekaj modrimi besedami, ki so se nam vtisnile globoko v spomin. Predstavila se nam je tudi skupina Parlament Dixie band, ki nam je zapela dve čudoviti pesmi.

Po slavnostnem začetku smo se razporedili v veliko dvorano, kjer je vsak imel svoj stol in na mizi je pisalo ime posameznega učenca, tako da smo se počutili kot pravi poslanci. Kmalu za tem se je začel 20. nacionalni otroški parlament. Najprej smo omenili povzetek poročila, predlogov, stališč in mnenj prejšnjega zasedanja nacionalnega otroškega parlamenta, nato smo izvolili delovno predsedstvo letošnjega parlamenta z dvigom rok.

Ko smo z delom v veliki dvorani končali, smo se razvrstili v skupine in ločeno predebatirali tematike kot so: rasizem, stereotipi, diskriminacija, predsodki in nezaželeni. Jaz in **Anamarija Mikulčič** sva se pridružili skupini »predsodki«, debata

se nama je zdela zanimiva, saj sva izvedeli, kaj si ljudje iz drugih regij po Sloveniji mislijo o nas Primorcih in kaj mi o njih, ter spoznali, da se motimo. Za tem smo se odpravili spet v veliko dvorano, kjer smo o tem poročali in se o vsaki temi podrobneje pogovorili. Vsak od nas je imel pravico dvigniti roko, vstati, povedati svoje mnenje, a žal, ker nas je bilo veliko, ni prišel vsak do besede.

Na koncu smo razglasili še temo za 21. otroški parlament, in sicer Vpliv družbe in medijev na oblikovanje mladostnika.

Vse se je končalo z obilnim kosilom v restavraciji državnega zbora, kjer smo se pošteno najedli.

☐ Emili Žnidaršič

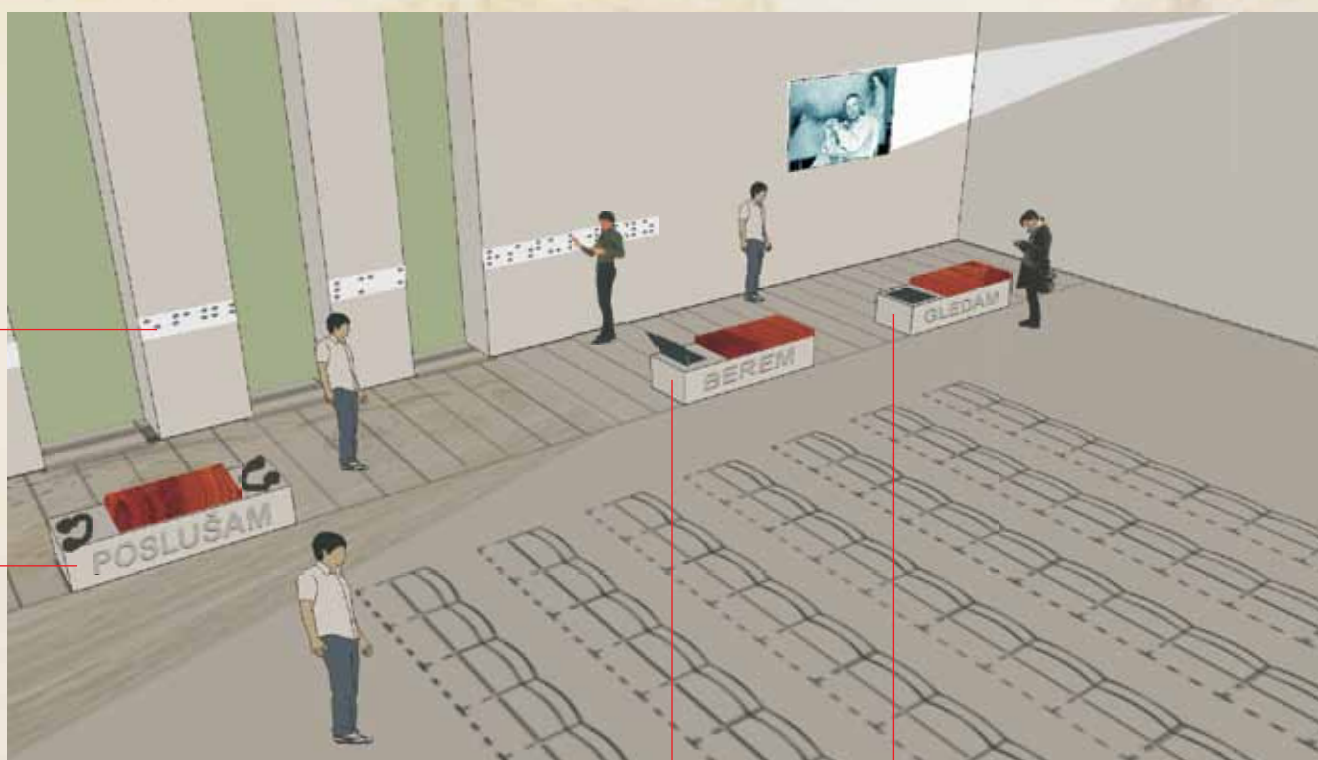
Iz skicirke avtorice spominskega obeležja za park in dvorano Zorana Mušiča v Bukovici

Dvorana Zorana Mušiča

Rene Rusjan

Ena od novih pridobitev obnovljenega kulturnega doma v Bukovici je mala dvorana. Je del širšega projekta, pravzaprav je izhodiščna točka bodočega spominskega parka, ki nosi ime po slavnem slikarju, Zoranu Mušiču.

Dvorana ne pos(r)eduje originalnih umetnikovih del, temveč obiskovalcu ponuja na ogled selekcijo sekundarnih gradiv o avtorju (digitalne reprodukcije, dostopne video in avdio materiale). Njeno vlogo lahko vidimo predvsem v dveh aspektih: obeležuje rojstni kraj pomembnega evropskega slikarja in hkrati odpira prostor srečevanja za sodobne kulturno umetniške dejavnosti.

Poslušam

Točka je postavljena tako, da obiskovalca povabi k oknom z razgledom. Vabi ga, da se usede, si nadene slušalke in uživa v razgledu. Odpira se mu pogled na Kras in na vas Gradišče. Medtem posluša bodisi poučne informacije bodisi glasbo ali zgodbe.

Tipam

V naslednji fazi, ko bo v galeriji na voljo več vsebin, se bodo na določenih mestih pojavili tudi napisi v Braillovi pisavi, saj bosta galerija in spominski park prijazna tudi slepim in slabovidnim obiskovalcem. Takšna je tudi točka z avdio vsebinami.

Gledam

Točka za video ponuja dostopne video materiale o Zoranu Mušiču, tu si bo mogoče ogledati reprodukcije njegovih del.

Prostor je tudi za druge video vsebine, ki se tičejo kraja, občine in okolice.

Berem

Ko bo točka za branje opremljena, bo digitalni vir brskanja za informacijami (spletna točka), ponujala pa bo tudi tiskane publikacije - tako o slikarju Zoranu Mušiču, kot o drugih zanimivostih, ki se tičejo kraja, občine in okolice.

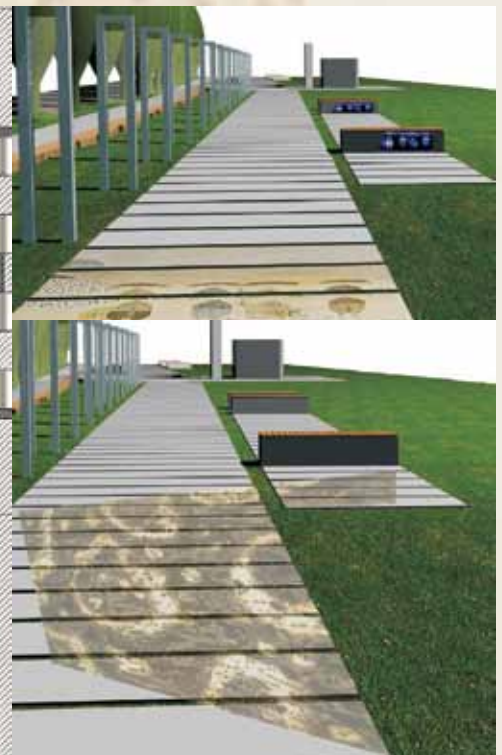
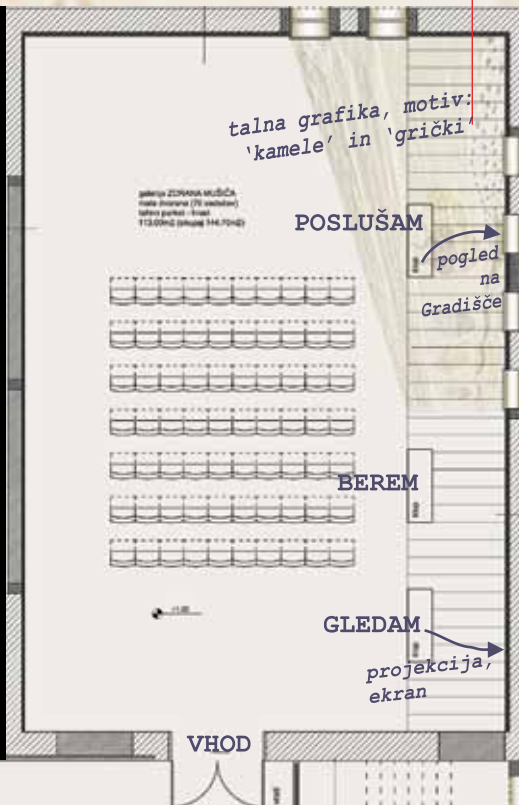
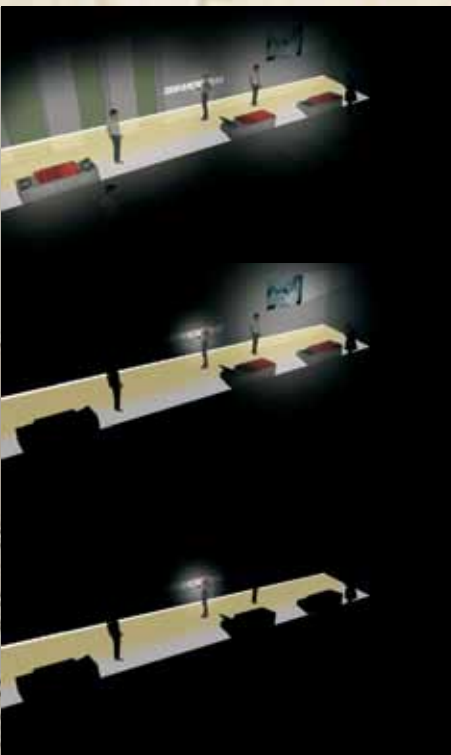
Aplikacije z motivi Mušičevih grafik
 Aplikacije niso direktni posnetki grafik, temveč gre za različne stopnje stilizacije konkretnih grafik ali uporabo značilnih Mušičevih motivov.

Svoj razmislak o zasnovi likovnega obeležja sem želela razširiti iz predmeta za opazovanje (običajno bi to bil kip-spomenik) v prostor za aktivnost, morda učenje, prostor za komunikacijo in participacijo. Zato so del obeležja tako likovni posegi in samopostrežne multimedijsko opremljene klopi, kot njihova vsebina, ki se bo polnila šele v prihodnje.

Tako ob otvoritvi dvorane pozivam k aktivnemu sodelovanju pri rabi, pa tudi polnjenju in oblikovanju vsebin.

Nežno aplikacijo z motivom Mušičeve grafike zaznamo v ročno obdelanem kamnitem tlaku, delno pa prehaja tudi v parket.

Aplikacije so posejane tudi po drugih delih objekta. Namesto enega izbranega motiva nastopajo motivi iz različnih obdobij slikarjevega opusa. To pripomore k prepoznavanju slikarjevega dela tudi med naključnimi obiskovalci, ki ga ne poznajo.

Pločnik in luči

Spominsko obeležje je znotraj dvorane Zorana Mušiča predvsem območje kamnitega pločnika z multimedijsko opremljenimi klopi in veliko talno aplikacijo grafičnega motiva.

Z zatemnitvijo dvorane in osvetlitvijo pločnika, bo ob posebnih priložnostih mogoče poskrbeti tudi za posebno, intimnejše vzdušje med obiskovalci in nastopajočimi.

Primer skic za zunanje aplikacije, ki označujejo 'postaje' v spominskem parku.

Na njih se sprehajalec ustavi, usede, razmišlja, bere, poklepetata, morda prebere Mušičevo misel, ki se kot grafit (namerno in trajno vrezan v material, pa vendar diskreten, kot v drevo vrezana sporočila zaljubljenec) pojavi v tleh, na steni, v klopci. Postaje predstavljajo različna slikarjeva obdobja, ki se smiselno ujemajo s točko lokacije (npr. okolica spomenika NOB - obdobje Nismo poslednji).

Za nekatere od točk v parku - npr. tiste, ki se bodo delale v glini- bi želela, da jih obdelamo skupaj s skupinami otrok, ki bi po svoje interpretirali Mušičeve motive. Toda to je že del naslednjih faz projekta.

KONCERT PAZ VINKO VODOPIVEC NA VOGRSKEM

V soboto, 13. marca smo bili na dvorcu Vogrsko priča prekrasnemu koncertu dveh moških zborov, ki sta močno povezana z našim kulturnim okoljem. Na začetku smo slišali domači PROVOX, ki je dodobra ogrel občinstvo z nekaj slovenskimi pesmi. Za njimi pa so nastopili še gostje večera - PAZ VINKO VODOPIVEC.

Predstavili so nam bogat program, ki je zajemal tako zahtevnejšo pevsko literaturo, kot tudi priredbe slovenskih narodnih. Ubrano in kakovostno petje mladeničev iz praktično celotne Slovenije je navdušilo tudi najzahtevnejše poslušalce v dvorani. V

zadnjem delu koncerta sta na odru moči združila oba zbora, pridružili pa so se jim tudi številni bivši Vodopivci, oz. Vodopivci v pripravljenosti, ki so sedeli v dvorani. Za popestritev programa je poskrbela tudi naša voditeljica **Maja Orel**, ki je številne starejše Vodopivce povabila na oder in tako smo lahko slišali številne zanimive anekdote, ki so jih doživeli v mlajših, vodopivskih letih. Občinstvo, ki je ob tej priložnosti povsem napolnilo dvorano na Vogrskem, je bilo seveda navdušeno, na samem zaključku koncerta, pa smo lahko vsi skupaj zapeli našo drugo himno - Vstala Primorska.

Koncertu je sledila tudi pogostitev nastopajočih in obiskovalcev, pri kateri smo lah-

ko skupaj še kaj zapeli in poklepetali o tem prijetnem dogodku. Veliko ljudi je bilo res prijetno presenečenih in strinjali smo se, da bi bilo ta dogodek res škoda zamuditi. Za vse, ki se niste mogli udeležiti koncerta pa še to: Vodopivci so obljubili, da se še vrnejo v naše kraje, do takrat pa jim lahko želimo le srečo na zahtevnih tekmovanjih, ki jih čakajo v prihodnjih mesecih.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili seveda obema zboroma za prekrasen večer, pa tudi vrtnarstvu **Marvin** za cvetje, **Fornazariču** za žlahtno kapljico ter seveda družini Bucik za ureditev prostora in pomoč pri izvedbi prireditve.

□ Društvo Mladi Renče – Vogrsko

BORIS KOBAL PRIHAJA V BUKOVICO, Z NOVO PREDSTAVO »LOČENI ODPADKI«

Glede na izredno zanimanje, ki ste ga izkazali lani, smo se v **Društvu Mladi Renče-Vogrsko** odločili, da bomo v **mesecu Maju** zopet gostili Borisa Kobala.

Tokrat bo nastopil v **komediji Ločeni odpadki**. Poleg **Borisa Kobala** nastopajo še trije mojstri satire in sicer: Jaša Jamnik, Miha Brajnik in Lotos Šparovec. Prireditev bo 21. maj ob 20 uri v prenovljeni dvorani v **Bukovici**. O tem bomo razposlali še vabila po domovih.

▣ Društvo Mladi Renče-Vogrsko

ŽUR SE JE ZAČEL ...

V torek, 16.marca, smo učenci Gledališkega kluba OŠ Renče v dvorani v Renčah izvedli predstavo **ŽURERKE**.

Nastopajoči in sodelujoči smo bili **Leila Krpan, Sebastjan Brumat, Tajda Pregelj, Vasja Mozetič, Marko Bizjak, Mija Lipušček, Ana Turel, Tjaša Bratovšek, Ines Mikulčič, Sara Černe, Lara Žnidarčič, Lirona Bytyqi**. Tehnično nas je podpirala **Nina Rovan**. Predstavo je režirala **Mojca Saksida**. Za luči in prišepetavanje je poskrbel **Jurij Tomšič** za frizuro pa **Katja Pregelj**.

Malo vsebine: Petkov večer je. Andrejina starša se odpravljata na zbor krajanov. Takoj ko odideta, Andreja povabi prijateljice na zabavo, o kateri starša ničesar ne vesta. Punce ga pridno žurajo, dokler se na vratih (nepričakovano) ne prikažeta Andrejina dedek in babica. Tu se zgodba zaplete, ..., pa vendar na koncu tudi srečno razplete.

Udeležba na predstavi ni bila ravno številna, vendar smo imeli super publiko. Hvala!

▣ Mija Lipušček, 8.a, OŠ Renče
Foto: Naja Černe, 9a

PRVA TEKMOVANJA SO SE ZAČELA

V soboto, 20. marca je renški kotalkarski klub organiziral prvo letošnje tekmovanje v obveznih likih. Udeležilo se ga je 56 tekmovalcev iz Slovenije in Italije.

Renški tekmovalci so si priborili deset odličij, od tega eno bronasto (**Neža Petrovčič**), tri srebrna (**Jessica Marka**, **Danaja Černe** in **Lucija Mlinarič**) in šest zlatih (**Ivana Štrukelj**, **Vanessa Šuligoj**, **Lana Pregelj**, **Jan Kerševan**, **Ana Turel** in **Sara Pregelj**).

Naslednjo soboto, 27. marca, se je odvijalo že 18. tekmovanje pokal račk. Poleg slovenskih klubov so se tekmovanja udeležili tudi italijanski in hrvaški kotalkarji. Tekmovanje je potekalo na visokem nivoju. Tudi tokrat so bili Renčani uspešni, saj so osvojili 12 odličij. Bronasto je osvojila **Urša Nemec**, srebrna so osvojili **Matija Makovec**, **Neža Petrovčič**, **Lana Pregelj** in **Jan Kerševan**, zlata pa **Žanet Skomina**, **Matej Ožbot**, **Ivana Štrukelj**, **Urška Furlani**, **Vanessa Šuligoj**, **Jessica Marka** in seveda renški par **Ana Turel** in **Jan Kerševan**.

Velikonočne praznike so mladi kotalkarji preživeli v okolici Rima, v mestu Montalto di Castro, ob obali Tirenskega morja, kjer je potekalo tradicionalno tekmovanje UISP in se ga je udeležila večina renških tekmovalcev. Tekmovali so skupaj z italijansko reprezentanco, v kateri so bili zastopani tekmovalci iz vseh regij Italije. Čeprav jim vreme ni bilo najbolj naklonjeno in so si Rim ogledali izpod dežnikov, so bili zadovoljni in dobro razpoloženi, saj so se domov vrnili z dobro mero odličij. Skupaj so osvojili 19 pokalov.

□ Majda Rusjan

RENČE: TRADICIONALNO SREČANJE BALINARK

V soboto, 6. marca je Balinarski klub Šampionka Renče gostil III. prijateljsko srečanje balinark Province Gorica iz Italije in Renč, posvečen Mednarodnemu dnevu žena.

Zbralo se nas je 18 tekmovalk, ki smo se pomerile v štirih disciplinah in sicer bližanju v krog, posamezno, dvojk in trojk. Čeprav je bil namen srečanja prijateljsko druženje, izmenjava izkušenj in mnenj, smo se tekmovalke posamezno in ekipno trudile za čim boljši rezultat. Kljub temu, da ima ekipa Gorice mnogo daljši staž in več izkušenj, smo se enakovredno borile in bile z doseženim zelo zadovoljne.

Po tekmovalnem delu je sledilo družabno srečanje s pogostitvijo. V sproščenem vzdušju in preprostem klepetu smo pozno popoldne zaključile naše druženje zadovoljne, da smo skupaj preživele lep dan, ki nam bo ostal v lepem spominu.

Naj se na koncu zahvalimo vsem, ki so tekmovalke pa v počastitev dneva žena omogočili in organizirali to srečanje, nas presenetili z rdečim nageljnom.

□ Janka Pahor

EKIPA RENČE-NEGRAD SI JE ZOPET PRIIGRALA USPEH

V Desklah se je 13. marca odvijal finalni turnir medobčinske košarkarske lige za sezono 2009-2010. Turnirja sta se udeležili tudi ekipe iz Renč – to sta ŠD Renč in veteranska ekipa Renče-Negrad. Turnir je bil izveden po rednem ligaškem delu, ki se je začel novembra 2009 in končal februarja 2010.

V prvi tekmi je ekipa Komna po veliki borbi premagala mlade igralce ŠD Renč z rezultatom 72:59. Na drugi tekmi sta se pomerili ekipe Renče-Negrad in študentska ekipa Sežane. Že v ligaškem delu sta se ekipe razšli vsaka s po eno zmago v žepu. V Desklah je bilo zopet napeto vse do konca igre, na koncu pa so z rezultatom 69:66 slavili dvajset let mlajši igralci Sežane. V tretji tekmi je domači Salonit gladko premagal Komen z rezultatom 101:30. Sledila je tekma za tretje mesto Renče-Negrad proti Komnu, pri čemer so od vsega začetka tekmo vodili veterani iz Renč in jo na koncu tudi zmagali z 72:65. Tako so si veterani, po lanskem četrtm, letos priigrali tretje mesto. V finalu

ekipe Renče-Negrad v Avianu v Italiji

je, tako kot lansko leto, zopet suvereno slavila ekipa Salonita, ki je Sežano premagala z 90:73. Ekipa Renče-Negrad je na turnirju v Desklah, zaradi bolezni in poškodb, nastopila v zasedbi sedmih igralcev. Igrali so **I. Pregelj, N. Pregelj, R. Kerševan, F. Blaško, D. Šulin, U. Miška** in **G. Klemenčič** z vodjo ekipe **M. Fajtom**. Manjkali so

D. Zgonik, T. Krajncič in **L. Černe**. Pohvala gre tudi ekipi ŠD Renč, ki dobro v igri napreduje in je sedaj skoraj enakovredna drugim ekipam v medobčinski košarkarski ligi.

Čestitke obema ekipama iz Renč!

□ Sestavil: Marjan Fajt
Foto: ekipa Renče-Negrad

DRŽAVNO PRVENSTVO V SKOKIH Z MALE PROŽNE PONJAVE

30. januarja se je v Kopru odvijalo državno prvenstvo in 1. tekma za pokal Slovenije v skokih z male prožne ponjave, kjer so člani Športnega društva Partizan Renče dosegli naslednje rezultate:

cicibani ekipno 1. mesto, posamezno **Žan Zorn** 4. mesto, mlajši dečki ekipno 1. mesto, posamezno **Miha Pregelj** 1. mesto, **David Peras** 3. mesto, **Tomi Zavادلal** 5. mesto in mlajše deklice posamezno **Ula Zorn** 4. mesto. Vsem tekmovalcem čestitamo za izjemne dosežke.

Alenka Cotič
Foto: Boris Pregelj

15. ODPRTO PRVENSTVO RENČ V SKOKIH Z MALE PROŽNE PONJAVE

13. marca se je v Renčah odvijalo 15. odprto prvenstvo Renč v skokih z male prožne ponjave.

Na tekmovalju je sodelovalo 409 tekmovalcev iz 14 gimnastičnih društev iz vse Slovenije. Tudi tokrat so člani Športnega društva Partizan Renče dosegli odlične rezultate v posameznih kategorijah in sicer: cicibanke ekipno 5. mesto, cicibani ekipno 1. mesto, posamezno **Žan Zorn** 1. mesto in **Danej Tavčar** 4. mesto, mlajše deklice ekipno 9. mesto, mlajši dečki Renče1 ekipno 1. mesto, Renče2 ekipno 3. mesto, posamezno **Miha Pregelj** 1. mesto, **Jan Ferjančič** 2. mesto, **Tomi Zavادلal** 5. mesto in **Anej Špacapan** 6. mesto, starejše deklice ekipno 6. mesto, mladinke ekipno 3. mesto, članice ekipno 2. mesto, posamezno **Jerneja Žorž** 4. mesto in **Neli Sulič** 6. mesto, ter člani ekipno 3. mesto. Odlično so se odrezali tudi naši najmlajši in sicer začetniki posamezno **Matjaž Cotič** 7. mesto, **Aleks Tratnik** 9. mesto, **Miha Perdec** 10. mesto, **Žiga Jug** 13. mesto, začetnice posamezno pa **Belen Furlan** 6. mesto, **Lea Terčon** 12. mesto, **Sara Nemec** 15. mesto, **Nika Mozetič** 18. mesto, **Petra Arčon**

20. mesto, **Maja Cotič** 21. mesto in **Maja Urdih** 25. mesto. Hkrati je potekala še 2. tekma za pokal Slovenije. Zahvala tudi organizatorjem in vsem, ki so pomagali pri pripravi prvenstva. Vsem tekmovalcem čestitamo za izjemne dosežke. Vse rezultate si lahko ogledate na spletni strani društva www.sd-partizan-rence.si.

Alenka Cotič
Foto: Igor Ferjančič in Nives Bizjak

MISS IZ SOČE

Prvi april je za ribiče poseben dan, praznik, otvoritev ribiške sezone.

Gostilna Pri mostu v Plavah ta dan organizira tradicionalno prvoaprilsko ocenje-

vanje ujetih rib, na katerem se izbere tudi najlepšo ujeto soško postrv - **miss Soče RD Soča**. Po mnenju ocenjevalne komisije je laskavi naslov miss Soče prejela čez

60 cm dolga soška postrv, ki jo je iz kalne vode jezera Ajba potegnil naš občan, **Milovan Gregorič**, iz Vogrskega.

Čestitamo!

☐ NH, foto: Leo Caharija

1. Renčanska škuljada

ŠKULJANJE V RENČAH

V nedeljo, 14. marca se je v dvorani kotalkarskega kluba Renče odvijala škuljada v organizaciji ŠD društva ŠKULJA.

Vzdušje je bilo odlično, saj se je škuljade udeležilo preko 60 tekmovalcev. Tekmovali so v dveh disciplinah in sicer v klasičnem škuljanju do 13. točk in ciljanju v tarčo do 100.

Škuljade se je udeležilo 26 tekmovalcev iz Gorenjske, kjer imajo več klubov, ki tek-

mujejo v svoji ligi. Pri našem nedeljskem tekmovalstvu se nam je porodila ideja, da bi organizirali državno prvenstvo in tako povišali sam nivo škuljanja v Sloveniji.

Pogovarjali smo se, da bi bilo potrebno ustanoviti škuljarsko zvezo ter sestaviti pravila igre, ki bi bila skupna in veljavna za celotno Slovenijo.

Prvo mesto je v klasičnem škuljanju do 13. točk dosegel Gorenjec **Franci Šolar**, drugo mesto **Jani Gregorič** z Vogrskega, tretje mesto pa **Milovan Gregorič** prav tako z Vogrskega. Najbolj natančen v ciljanju v tarčo je bil **Harij Mozetič** iz Renč, drugo mesto je dosegel **Tone Šolar** iz Gorenjske in tretje mesto **Simon Kokelj** iz Renč. Nagrado si je zaslužil tudi najmlajši tekmovalec star šele osem let **Jani Bavcon**, ki je tekmoval v ciljanju v tarčo.

ŠD ŠKULJA odlično sodeluje z varovanci Varstveno delovnega centra iz Nove Gorice, katerim smo priredili prijetno tekmo-

vanje, na katerem so izredno uživali in za svoje dosežke prejeli medalje.

Za nemoteno tekmovalstvo je poskrbelo kar nekaj posameznikov, za kar jim gre posebna zahvala še posebej **Klavdiju Turel in Radovanu Rusjan**, kakor tudi vsem sponzorjem, ki so poskrbeli za darila, ter Občini Renče-Vogrsko.

Ob Škuljadi je potekal tudi Občni zbor ŠD Škulja, ki je izbral novo – staro vodstvo, kjer se je zamenjal samo predsednik in sicer je novi predsednik Hvalica Jožef. Čestitamo!

☐ Tekst in foto: Majda Rusjan

AKTIVNA PLANINSKA SKUPINA TRSTELJ

Čeprav so pravi planinci aktivni čez vse leto, je marec mesec, ko se začnajo večje akcije in pohodi. Tudi planinci iz Renč in okoliških krajev, ki so združeni v Planinski skupini Trstelj, so prvo nedeljo v marcu izpeljali tradicionalni pohod Po kraški gmajni.

Okrog sto pohodnikov, ki se je pohoda udeležilo kljub močni burji, je pot vodila izpod Železnih vrat do Pedrovega, nato na kraško

planoto do ruševin cerkvice Sv.Katerine nad Šibelji in nazaj do lovske kočice pod Železnimi vrati.

Zadnjo marčevsko nedeljo pa so organizirali izlet do kraške jame Vilenice pri Lipici na Krasu in si ogledali njene lepote. Nato jih je pot vodila v zamejstvo do vasi Jezero (San Lorenzo) pri Bazovici, od koder so se napotili na pohod po dolini Glinščice, ki poteka po zamejski občini Dolina in tudi po slovenskem ozemlju v bližini Krvavega potoka pri Kozini. Ta slikovita dolina oz. soteska ne pusti nobenega udeleženca ravnodušnega, njene lepote pa z besedo kar težko opišeš. Pot ni pretirano naporna, ogled pa si lahko prilagodiš svojim sposobnostim in traja od dveh do štirih ur in je primeren prav v tem letnem času, ko še ni vročine in se narava šele prebujja, kar omogoča lepe razglede.

Pomlad in pohodništvo je v polnem teku, zato naj spomnimo le še na tradicionalni pohod Na Trstelj, ki bo potekal na praznični dan 27. aprila, organizator pa je ŠD Partizan Renče.

□ Boris Arčon

PREVERIMO SVOJO TELESNO ZMOGLJIVOST S TESTOM HOJE NA 2 KILOMETRA

Test hoje na dva kilometra je enostaven način preverjanja telesne zmogljivosti.

Vsakdo prehodi po svojih sposobnostih razdaljo 2 km, čim bolj hitro in čim bolj enakomerno. Na cilju izmerimo čas hoje in srčni utrip. Na osnovi teh podatkov, starosti, spola, telesne teže in telesne višine izračunamo posamezniku njegovo telesno zmogljivost, ki je zasnovana na osnovi sposobnosti porabe $O^2/kg/min$. Vsakdo dobi tudi priporočila glede telesne aktivnosti, da bo ugodno vplival na svoje zdravje in telesno zmogljivost.

Priporočljivo je test ponoviti nekajkrat v letu in tako spremljati svoj fitness napredek. **V Renčah bo test izveden 20. maja in jeseni 28. oktobra med 18. in 20. uro pri OŠ Renče ali na kotalkališču. Testiranje je brezplačno.**

TEST HOJE V LETU 2010

DATUM	KRAJ	LOKACIJA	URA
11. 3. 10	NOVA GORICA	Športni park	16.00 – 18.00
10. 4. 10	ŠEMPETER	Pri šoli	10.00 – 12.00
22. 4. 10	KANAL	Pri šoli	16.00 – 18.00
8. 5. 10	DORNBERK	Pri šoli	9.00 – 11.00
20. 5. 10	RENČE	Pri šoli	16.00 – 18.00
29. 5. 10	NOVA GORICA	Športni park	9.00 – 11.00

Vabljeni

□ Slavica Babič
Foto: Slavica Babič

ŽEGNANJE MOTORJEV V BUKOVICI

Na cvetno nedeljo je v prečudovitem vremenu Moto klub MOTOCOMPANY iz Občine Renče-Vogrsko organiziral prvo žegnanje motorjev na severnoprimumskem koncu.

Motorje in motoriste, ki se jih je zbralo približno 200, je pozdravil in zaželel srečno v novo sezono podžupan Radovan Rusjan, ki je tudi sam motorist. Vse zbrane motoriste je blagoslovil župnik iz Bukovice **Vojc Žakelj**.

Po končanem blagoslovu so se motoristi odpravili na panoramsko vožnjo skozi Bilje, Miren, Renče in čez Kras v Opatje selo na kosilo.

▣ Predsednik MK- MOTOCOMPANY
Robert Kerševan
Foto: Radovan Rusjan

SLOVENSKE ČEŠNJE V JUŽNI AMERIKI

Sredi novembra 2009 so v Južni Ameriki, v Čilu, organizirali VI. mednarodni simpozij o češnjah. Med več kot 200 udeleženci iz celega sveta, sva bila tudi dva Slovenca, ki se s češnjo ukvarjajo na raziskovalnem področju in sicer prof. dr. Rajko Vidrih iz Biotehniške fakultete v Ljubljani, Oddelka za živilstvo in dr. Nikita Fajt iz Kmetijsko gozdarskega zavoda v Novi Gorici, Sadjarskega centra Bilje.

Mednarodni simpoziji se odvijajo vsaka štiri leta in če je le mogoče, kar pa vedno zavisi od izglasovanega bodočega organizatorja, se za kraj prireditve menjajo tudi kontinenti. Organizator V. simpozija v letu 2005 je bila Turčija, na njem je bil izglasovan Čile, v Čilu pa je v konkurenci za bodočega organizatorja VII. simpozija zmagala Španija pred Italijo in Poljsko. Simpozij se je odvijal od 15. do 19. novembra 2009, pred in po njem pa so organizatorji pripravili strokovne ekskurzije, preko katerih je bila dana možnost bolje spoznati sadjarsko proizvodnjo te skoraj 5.000 km dolge države v Južni Ameriki, ki jo na vzhodu obdajajo Andi, na zahodu Pacifik, na severu puščave, na jugu pa sega do južnega pola.

Čile je dežela velikih nasprotij. Na najširšem delu meri le okrog 300 km, razdeljena pa je na Regione. V njej najdemo prav vse – na severu velike puščave, v sredini, okolici Santiaga pa veliko intenzivnih nasadov, vinogradov, ogromnih in izjemno lepo urejenih vinskih kleti. Bolj ko gremo proti jugu, hladneje je. 800 km južno od Santiaga, se nahaja rodovitno območje vulkana Villarrica, ki pa je le eden od številnih, še približno petdesetih delujočih vulkanov v Čilu.

Dobro pripravljen simpozij o češnjah je vključeval 50 ustnih prezentacij in 116 posterjev, kar je zgovoren rezultat, da se na češnji veliko dela. Veliko prispevkov na področju tehnologije pridelave, s katero so simpozij pravzaprav pričeli, veliko novih spoznanj na področju podlag in sort ter poobiralne tehnologiji povedo, da se s češnjo ukvarja veliko raziskovalcev na fakultetah, inštitutih, poskusnih postajah in da je češnja za cel svet izredno zanimiva sadna vrsta. In ker je to tako, smo tudi Slovenci želeli biti seznanjeni z najnovejšimi znanstvenimi dosežki. Češnja je za Slovenijo vedno bila in lahko samo upamo, da tudi v bodoče še bo, prvo sveže sadje v sezoni in čeprav intenzivnih nasadov v Sloveniji trenutno ni prav veliko, le okoli 92 ha, (vir: Statistična informacija št. 14/2009), te sadne vrste nočemo zapostavljati. To pa še zlasti zato ne, ker ugodne razmere za pridelavo

imamo in obnove nasadov bi lahko samo še pospeševali.

Slovenci smo se na tem posvetu predstavili z dvema prispevkoma – poster z naslovom: »Lapins on ten cherry rootstocks in the Alpe Adria region« (v prevodu: »Lapins na desetih češnjevitih podlagah v regiji Alpe Jadran) in ustni prispevek z naslovom: »Cherry seeds as a source of nutritionally important fatty acids« (v prevodu: Koščice češenj kot vir prehransko pomembnih maščobnih kislin). Oba prispevka sta vzbudila precejšnje zanimanje ostalih udeležencev. Poskus z desetimi podlagami za češnjo smo izvajali v Sadjarskem centru Bilje od leta 1997 do vključno 2005 in je bil del skupnega poskusa, ki se je odvijal v različnih deželah Alpe Adria (Nemčiji, Italiji, Avstriji, Hrvaški, Sloveniji). Spremljali smo bujnost in rodnost dreves ter kakovost plodov češnje sorte Lapins na podlagah Tabel Edabriz, Weiroot 72, 158, 13, GiSele 4, 5, 12, Piku 1 in MaxMa 14 v primerjavi s klonsko selekcijo sejanca češnje F12/1 kot najbujnejšo podlago. Na simpoziju smo prikazali rezultate devetletnega spremljanja poskusa na različnih poskusnih postajah v omenjenih državah, pozitivne in negativne lastnosti posameznih podlag kot tudi razlike med njimi, glede na različne pedoklimatske značilnosti lokacij rastišča. Vsi prispevki s simpozija bodo objavljeni v zborniku Acta Horticulturae, kdor pa želi prej pridobiti informacije o naših dognanjih glede proučevanih podlag za češnjo, jih lahko dobi v Sadjarskem centru Bilje.

Strokovna ekskurzija, ki je bila organizirana med simpozijem, pa tudi po njem, je ponudila udeležencem veliko novega. Veliko v smislu občudovanja ogromnih površin predvsem na novo zasajenih intenzivnih na-

sadov češenj, veliko v smislu najsodobneje opremljenih nasadov s kapljičnim namakanjem, pokritih s polietilensko folijo za zaščito plodov pred pokanjem, veliko v smislu poobiralne tehnologije – skladiščenja in priprave sadja za trg. Naj navedem samo nekaj zanimivosti s področja tehnologije južnoameriških proizvodnih nasadov. Ogledali smo si privatno posestvo Agricola Soloa, ki je obsegalo 24 ha intenzivnih nasadov češenj, 10 ha intenzivnih nasadov marelic ter 22 ha kivija in grozdja. Drugi del udeležencev kongresa je obiskal posestvo, ki je razpolagalo preko 100 ha intenzivnih nasadov češenj! Večina nasadov je še zelo mladih, komaj posajenih oz. v drugi in tretji rastni dobi. Podlage in sorte uporabljajo podobne kot pri nas. Kot podlage pogosto uporabljajo Colt, MaxMa 14, Santa Lucia 64 (rešeljika), pa tudi take, za katere pri nas še nimamo lastnih izkušenj kot npr. MaxMa 60 in CAB 6P (klonska selekcija višnje iz Bologne). Tudi pri sortah smo opazili veliko podobnosti z našim sortimentom. V nasade širijo sorte Santina, Lapins, Sweet Heart, Brooks, Rainier, Royal Down in druge. Razdalje sajenja so povečini 4,5x2-2,5 m, pa četudi gre za podlage Colt in Maxma 14, ki veljajo za bujne podlage. Gojivne oblike so običajni in 'mehki' solax, polpergola, UFO (vilasta gojivna oblika) pa tudi druge nam poznane gojivne oblike (vretenast grm, izboljšana piramida). Nenavadno se nam je zdelo predvsem sajenje na greben in neprikrajševanje enoletnih neobraščenih sadik, pa tudi neodstranjevanje debelejših poganjkov v zgornji tretjini krošnje dreves (v drugi rastni dobi), ker se bojijo okužb z bakterijami (iz rodu Pseudomonas sp.). Vsi nasadi so bili opremljeni z namakalnimi sistemi in folijo proti pokanju

plodov, četudi na pridelovalnem območju, ki smo ga obiskali (VI Region - cca 50 km južno od Santiaga), v povprečju nimajo dosti več kot 500 mm padavin/leto. Pri vzgoji dreves se striktno poslužujejo upogibanja vej, saj so bili vsi poganki marljivo upognjeni. Ko so poganki še zelo majhni, jih najprej upognejo z zobotrebcami, da le-ti pridobijo odprt kot izraščanja, potem pa jih upogibajo z vezivom. Na vulkanskem področju v bližini Villarrice, so intenzivni nasadi na tleh, ki vsebujejo tudi do 20 % organske snovi, vendar uspevajo v zelo neugodnih vremenskih razmerah. Letno namerijo tam preko 1600 mm padavin, pogoste pa so tudi spomladanske pozebe.

Čile izvažajo 40.000 t češenj na leto, v ZDA, Nizozemsko, Azijo, širom sveta. Obiskali smo drugega največjega izvoznika češenj v Čilu, to je hladilnico in pakirnico Unifrutti Linderos, prav tako v VI. Regionu, ki ima letno kapaciteto 1.440 t. Češnje izvažajo preko letalskega in ladijskega transporta v ZDA, Evropo, Azijo, za kar potrebujejo do Azije z ladijskim transportom 45-50 dni, češnje pa še vedno pridejo na končno destinacijo lepe in sveže. Za letalski transport, ki traja do ZDA 2-3 dni, do Nizozemske 3-4 dni in Azije 5 dni, jih opremijo v lične, lakirane kartonske škatle, v katere je spakiranih šest vrečk po 30 dkg češenj izredne debeline (Extra Jumbo kategorija z > 28 mm premera ploda).

ln še bi lahko naštevala številne zanimivosti iz naslova sodobne tehnologije pridelave (uporaba hormonskih preparatov!), skladiščenja, pakiranja in marsikaj bi lahko napisala tudi o naravi sami in ljudeh, ki na vsakem koraku izražajo prijaznost, spoštljivost, dobro voljo... Pa kaj bi naštevala, tja se je potrebno odpraviti, preživeti nekaj dni v tej kontrastni naravi, izmenjati izkušnje z ljudmi... Verjamem, da bi marsikdo želel to storiti, a kaj, ko taka odprava kar nekaj stane! Tudi jaz bi ne bila deležna teh spoznanj, niti ne predstavitev našega dolgoletnega dela na češnjah svetovni javnosti, če ne bi bilo razumevanja štirih okoliških občin, kjer Sadjarski center Bilje deluje. Tako pa se lahko prisrčno zahvalim sponzorstvu občin Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko, Brda in Šempeter-Vrtojba, ki so mojo udeležbo na tem simpoziju podprle in jo v znatnem deležu tudi sofinancirale. Zaželjeno bi bilo, da bi se v teh kriznih časih tudi nas Slovencev oprijela močna volja, ki bi nas vodila v obnavljanje češnjavih nasadov, kar pa v nadaljevanju že ni več dovolj – naprej v sortirnice, pakirnice in izvoz. Kot je že nekdan bil. Mogoče še v večjega. A do takrat nam je dovoljeno sanjati in si za Novo leto zaželeli češenj iz Čila, seveda, če zanje imamo denar.

□ dr. Nikita Fajt

PODEŽELSKÉ ŽENE IZ VOGRSKEGA NA FRLANOVI KEMTIJI

V soboto, 10. aprila so podeželske žene iz Vogrskega gospodarju Bric Ivanu pomagale pri stiskanju sušene-ga grozdja. V vremensko spremenljivem aprilskem popoldnevu se nas je na Frlanovi kmetiji na Vogrskem zbralo kar nekaj takih, ki smo prispevali k kmečkemu opravilu in dobri družbi.

Opravilo se je pridružil tudi župan občine Renče Vogrsko, **Aleš Bucik**, ki je pokazal, da mu tovrstna dela niso tuja. Da pa je čas hitreje minil je iz harmonike prijetne in poskočne melodije vabil krajan **Boris Živec**.

Običajno je Frlanova kmetija ob tej priliki gostila moški pevski zbor Vogrsko, vendar so to opravilo letos prepustili podeželskim ženam, z posebnimi novimi uniformami. Letošnje sušeno grozdje vrste Rebula Frlanove kmetije, boste lahko poiskusili v naslednjih letih.

□ mag. Urška Gregorič

„NAŠE OGLEDALO“

Zbirališče odpadkov v Žigonih konec marca. Komunala zamuja dan, dva z odvozom, mi pa neutrudno polnimo zbirališče. Kako bo, če odvoza še ne bo?

Gledamo naprej. Odpadki so „vzorno in po zahtevah“ ločeni, tako kot nam narekuje zakonodaja in predvsem naša „velika“ skrb za očiuvanje narave in okolja nasploh. Naj spomnim, da se samo slab kilometer od tod nahaja zbirališče za kosovne odpadke. Kaj je že to? Dolga, dolga bo pot do urejenega in osveščenega odnosa do našega okolja.

Ne bi rad med vas prenesel „užitkov“, ki so jih bili deležni najbližji sosedje. Pa več sreče prihodnjič, če drugače ne gre.

PS: Da ne bi bili kje „zapostavljeni oz. prizadeti“: prepričan sem, da je bilo podobno stanje še na marsikaterem zbirališču.

□ Boris Arčon

S U D O K U

		E	M	T	
R	M	A			
	A	J			I
	A				R
I	J	R		A	E Ž
				N	
E			J		Ž
			I	E	M
	I	Ž	T		

Besedni sudoku je podoben številčne-
mu, le da se vpisuje ČRKE v posamezna
polja in v kvadratke. Pri tem se tudi tukaj
ne smeta pojaviti dve črki v enem kva-
dratku, v eni vrstici ali eni koloni. **Ključ-
na beseda: MANJŽRETI**

✉ Roland Tischer

Objava reklamnih oglasov
V Občinskem listu lahko objavljate
reklamne oglase

Cenik reklamnih sporočil:

2 strani	297 x 210 + 5mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 5mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(cene so brez DDV)

Pri večkratnih zaporednih objavah velja popust:

3 zaporedne objave	5% popusta
4 do 7 zaporednih objav	8% popusta
8 do 11 zaporednih objav	10% popusta
12 zaporednih objav	12% popusta

Oglasi morajo biti pripravljeni v formatu EPS, Ai ali visoko resolucijskem PDF-ju, v CMYK barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi ter tekst v krivuljah.

OKREPČEVALNICA-PICERIJIA
“PRI FATI”

Nagradni kupon

Nagradni kupon za križanko
»Okrepčevalnica in picerija PRI FATI,
Bukovica«

geslo:

.....

.....

.....

ime in priimek:

.....

naslov:

.....

telefon:

✂ odreži in pošlji

Občinski list URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov je 1350 in ga prejmejo vsa
gospodinjstva v občini brezplačno
Naslov: **Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43,
5293 Volčja Draga, Telefon: (05) 338 45 00**
Uredništvo: Vladimira Gal – glavna in odgov-
orna urednica, Boris Arčon, Alenka Gregorič,
Alenka Klančič, Nataša Podgornik, Bogo
Rusjan in Katjuša Žigon
Oblikovanje in grafična postavitvev:
Matjash Matjaž Bizjak
Tisk: Tiskarna Premiere d.o.o.
20. april 2010

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem glasilu
je potrebno dostaviti na naslov:
obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s
pripisom “ZA OBČINSKO GLASILO”.

- Tekst naj bo pisan v formatu »Micro-
soft Office Word«
- Fotografije naj bodo v formatu: JPG,
PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji,
ločene od teksta
- Tekst in fotografije naj bodo
podpisane
- Tekst in fotografije naj bodo v
e-mailu pripete kot »Priponke«

Nagrajenci za pravilno rešitev križanke »RUSA HIŠA«

**Izmed 17. prispelih odgovorov so bili
izžrebani:**

1. **Blaž Vodopivec**, Zalošče 4, 5294
Dornberk
2. **Bojana Černe**, Volčja Draga 71, 5293
Volčja Draga
3. **Komic Barbara**, Vogrsko 64e, 5293
Volčja Draga

Nagrade lahko dvignete v pisarni:
**Avtošola MARUS,
Trg 21, 5292 Renče**

Rešitev nagradne križanke: »RUSA HIŠA«, februar 2010:

VOĐORAVNO: trobentica, računalnik, amerikanka, ne, Ugo, sl, sn, nmv, bog, fs, da, Arta, okvir, Bure, Ria, Ascot, Msta, jakna, ak, Lual, Clariton, krap, vazal, lesi, ometnina, imago, jp, Nil, Gregor, cenik, ai, na, ag, mala Rita, slap, Rimac, talec, Kiti, Got, navoj, ton, Sunara, id, Tine, HIŠA, Acman, Ocana, ale, nom, klavir, OMAMNIH, co, VONJAV, Jan. **GESLI:** ZANIMIVA LOKACIJA, HIŠA OMAMNIH VONJAV

PROGRAM PRIREDITEV V OKVIRU OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE RENČE-VOGRSKO

Sreda, 21. april 2010, ob 10.00 uri

Balinarska steza Renče

TURNIR OSEB S POSEBNIMI POTREBAMI V BALINANJU

Organizirata: Športni balinarski klub »Šampionka« Renče in Var-
stveno-delovni center Nova Gorica

Sreda, 21. april 2010, ob 17.00 uri

Kulturna dvorana Renče

HIŠA PRAVIH SREČANJ Renče, Trg 25

SVEČANA OTVORITEV KRAJEVNEGA MEDGENERACIJSKE- GA SREDIŠČA »HIŠE PRAVIH SREČANJ« Renče (kulturni

program, predstavitev dejavnosti, družabno srečanje)

Organizator: Društvo upokojencev Renče

JAMSTVENI IN PREŽIVNINSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

JAVNI JAMSTVENI
IN PREŽIVNINSKI SKLAD
REPUBLIKE SLOVENIJE
KOTNIKOVA 28, SI-1000 LJUBLJANA

V slovenskem prostoru že dolgo deluje Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

Iz **jamstvenega sklada** lahko uveljavljajo pravice delavci, ki jim je delavno razmerje prenehalo iz razloga insolventnosti delodajalca (stečaj, prisilna poravnava) in izbriša podjetja iz sodnega registra. Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko **080 11 21**.

Iz **preživninskega sklada** lahko uveljavljajo pravico do nadomesti-
la preživnine zakoniti zastopniki za otroke, ki jim je določena preživ-
nina, vendar je preživninski zavezanci ne plačujejo. Sklad v primeru
izpolnjevanja vseh pogojev izplačuje mesečno nadomestilo preživ-
nine, vendar najdlje do dopolnjenega 18. leta otroka.

Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko **080 14 14**.
Več informacij lahko dobite na naši internetni strani **www.jps-rs.si**.

MARCA JE BILO V RENČAH ŽIVAHNO

Društvo za kulturo, turizem in razvoj je v marcu pripravilo tri prireditve, ki so poživile življenje v kraju, v kulturni dvorani pa zbrale in odtrgale od zapečkov številne Renčane.

Za prireditvami je seveda skrito prizadevno delo upravnega odbora društva in drugih članov. Društvo, ustanovljeno lanskega oktobra, je pošteno zgrabilo za delo, prireditve pa so le del njegove dejavnosti. Prav tako pomemben del je dolgoročnejši, v pripravi in tudi že v delu je kar nekaj načrtov, ki se razvijajo v prave projekte. Posebej pomembno je, da bodo razgibali življenje v Renčah, vzpodbudili še koga, da se bo pridružil spreminjanju utripa in videza in privabil v Renče več obiskovalcev od zunaj. Potem pa se bo najbrž že našel kdo, ki bo v tem videl tudi materialni interes in se bo potem kolo odvrtilo še hitreje.

Se je pa na koncu marca zgodila še prva »Renška šalamijada«. Iz Renč in okoliških vasi je s svojimi ustvarjalci prišlo 23 vzorcev »šalamov«, ki so bili ocenjeni strokovno (strokovna komisija) in ljubiteljsko (publika). Strokovna komisija je ocenila, da so v povprečju zelo dobri vsi »šalami«, da pa so najboljši ustvarjalci: **1. Dejan Medvešek**, **2. Stanko Morando**, **3. Blagonja Diego**. Publika, ki se je ob pokušanju tudi dobro zabavala, pa je izbrala in proglasila za najboljše ustvarjalce »šalamov«: **1. Darija Stepančiča**, **2. Miho Arčona** in **3. Mira Černica**. Vsi naštetih so seveda dobili tudi nagrade. Medtem pa po nekaterih hlevih že rastejo prašiči za (tradicionalno?) drugo »Renško šalamijado«. Prva je kar uspela, noben šalam ni ostal živ.

Utrip življenja v Renčah je torej mogoče dvigniti, le malo (dobre) volje je treba.

□ Edi Proš
Foto: Iztok Arčon

Pa k prireditvam, ki so zagotovo ostale obiskovalcem v spominu še za kaj dlje, kot samo za tisti dan, ko so se zgodile. Tako je skoraj polna kulturna dvorana navdušeno sprejela kantavtorja **Adija Smolarja**, ki s svojimi včasih hudomušnimi, včasih pa hudo resnimi uglasbenimi domisljicami, seže do srca. Izkazalo se je, da tudi Renčani obvladajo skoraj ves njegov repertoar in je tako imel nekaj od svojih pesmi v izvedbi Renčanov tudi Smolar. Bil je tudi do konca prijazen in po koncertu podelil avtogramov, kolikor je bilo želja.

Druga prireditev je bila veseloigra v treh dejanjih z naslovom Darilo, v produkciji (tako so zapisali sami) Turističnega društva Brest iz Brestovice pri Komnu. Za kaj je šlo, da se je kam prišlo? Živahen kmečki vsakdan, ki ga oživljajo duhoviti dialogi in bolj ali manj prijetne dogodivščine zmoti zlata poroka in skorajda usodno darilo, ki sta ga dobila na zlati poroki nona in nono. Nepričakovane zaplete mora rešiti celo zdravnica, ki ji uspe predpisati pravo zdravilo. In življenje se je vrnilo v stare tire.

Naslov za pošiljanje prispevkov za občinski list: **obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si** s pripisom: **Za Občinski list.**

